

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

Кваліфікаційна робота магістра
з методики навчання англійської мови
на тему: «Методика формування у майбутніх учителів англійської мови
професійно орієнтованої лексичної компетентності у процесі самостійної
роботи»

Студентки групи МСО кт 04-22
філологічного факультету освітніх
технологій, спеціальності 014
Середня освіта, освітньо-професійної
програми Викладання європейських
мов на основі комбінованих
технологій (англійська мова і
друга західноєвропейська мова)

Швачки Вікторії Євгеніївни

Допущена до захисту

«___» _____ року

Завідувач кафедри

_____ Черниш В. В.

Науковий керівник:

доктор педагогічних наук, професор

Ніколаєва С. Ю.

Київ-2023

ЗМІСТ

<u>СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ</u>	4
<u>ВСТУП</u>	5
<u>РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ЧИТАННІ В ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ</u>	10
<u>1.1. Структура, цілі та зміст формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу</u>	10
<u>1.2. Психолого-педагогічні передумови формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу</u>	24
<u>1.3. Автентичні професійно орієнтовані тексти як засіб формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу</u> ..	30
<u>Висновки до першого розділу</u>	33
<u>РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЧИТАННІ З ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ ТЕКСТІВ</u>	36
<u>2.1. Принципи відбору автентичних професійно орієнтованих текстів для формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні</u>	36
<u>2.2. Комплекс вправ для формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні з використанням автентичних текстів у процесі самостійної роботи</u>	44
<u>2.3. Пробне навчання з перевірки ефективності розробленого комплексу вправ</u>	50
<u>Висновки до другого розділу</u>	66
<u>ВИСНОВКИ</u>	68

<u>РЕЗЮМЕ</u>	72
<u>SUMMARY</u>	73
<u>СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ</u>	74

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АМ – англійська мова

ЗВО – заклад вищої освіти

ІКК – іншомовна комунікативна компетентність

ІКТ – інформаційно комунікаційні технології

ІМ – іноземна мова

ЛК – лексична компетентність

ЛО – лексична одиниця

ВСТУП

Актуальність дослідження полягає у тому, що процес європейської інтеграції України впливає на всі сфери її життя, зокрема на вищу освіту. У новому Законі України «Про вищу освіту», прийнятому Верховною Радою у 2014 році, особлива увага приділяється англійській мові як засобу міждержавної комунікації. Однією з важливих складових володіння іноземною мовою є лексична компетентність, без якої практичне використання англійської мови стає неможливим.

На сьогоднішній день багато вітчизняних та зарубіжних лінгводидактів провели дослідження у сфері формування іншомовної лексичної компетентності. Вони розглядали концептуальні положення моделювання навчання іншомовної лексики, методи семантизації лексики та визначали лінгводидактичні принципи відбору активного та пасивного словника. Також вивчалася залежність якості засвоєння іншомовної лексики від способу запам'ятовування з психологічної точки зору.

Зараз, проблема формування іншомовної лексичної компетентності розв'язується в умовах віртуального навчального середовища та за допомогою інтерактивних і інтенсивних методів навчання. Також розглядаються можливості компенсаторної компетентності, мотиваційної бази навчання та використання автентичних повідомлень ЗМІ. Проте, до цього часу не було проведено вивчення можливостей формування іншомовної лексичної компетентності на основі поетичних творів, що є важливою частиною національної культури та естетичних цінностей носіїв мови.

Станом на сьогодні проблему формування іншомовної лексичної компетентності досліджувало чимало вітчизняних та зарубіжних лінгводидактів. Вони обґрунтували концептуальні положення моделювання змісту навчання іншомовної лексики (Р. Мартинова, С. Ніколаєва); дослідили різні методи семантизації лексики (М. Дем'яненко); встановили дози лексичного матеріалу для їх засвоєння за одиницю навчального часу різновіковими і різнопрофільними групами учнів та студентів (В.

Бухбіндер, Г. Харлов, Е. Nagy, Р. Nation); визначили лінгводидактичні принципи відбору активного та пасивного словника в умовах шкільного й університетського навчання (С. Калініна, В. Кондратьєва, М. Латушкіна, Л. Якушина, S. Eggert, D. Krohn); встановили, що відбір лексики здійснюється не тільки на основі наявних принципів відбору, а й з урахуванням змісту фахових дисциплін (Р. Мартинова, О. Тарнопольський) і жанра мовлення: для соціально-побутової (О. Анісімова, О. Романюк), ділової (С. Боднар, В. Борщовецька, Е. Мирошніченко), професійної (Н. Микитенко, О. Петрашук), наукової (Е. Васильєва, А. Маслова, Т. Сміт) комунікації.

Мета дослідження – дослідження спрямоване на розвиток професійно орієнтованої лексичної компетентності у майбутніх учителів англійської мови під час самостійної роботи. Головною метою є створення методичного підходу, який дозволить студентам 2-го курсу розвивати свою англійськомовну лексичну компетентність у читанні та використовувати автентичні професійно орієнтовані тексти як засіб для досягнення цієї компетентності.

Для досягнення мети нам необхідно розв'язати такі **завдання**:

1. Вивчити структуру, цілі та зміст формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу.

2. Дослідити психолого-педагогічні передумови формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу.

3. Розглянути автентичні професійно орієнтовані тексти як засіб формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу.

4. Розробити комплекс вправ для формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні з використанням автентичних текстів у процесі самостійної роботи.

5. Провести пробне навчання з перевірки ефективності розробленого комплексу вправ.

Об'єкт дослідження – процес формування професійно орієнтованої лексичної компетентності у майбутніх учителів англійської мови під час самостійної роботи.

Предмет дослідження – методика формування професійно орієнтованої лексичної компетентності у майбутніх вчителів англійської мови під час самостійної роботи.

Гіпотеза дослідження: розроблений методичний підхід, заснований на використанні автентичних професійно орієнтованих текстів, сприятиме ефективному формуванню англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у студентів 2-го курсу, які навчаються на вчителів англійської мови, під час самостійної роботи.

В цьому дослідженні використовувалися різноманітні **методи дослідження** для досягнення його цілей та об'єктивного аналізу даних. З метою встановлення та уточнення понятійно-категоріального апарату, а також для поглиблення розуміння теоретичних засад формування англійськомовної лексичної компетентності майбутніх учителів, ми використовували методи аналізу, узагальнення і систематизації існуючих психолого-педагогічних, лінгвістичних та методичних досліджень, а також аналіз нормативних документів.

Для збору та узагальнення практичного досвіду формування англійськомовної лексичної компетентності майбутніх учителів був використаний метод анкетування. Цей метод дозволив отримати цінну інформацію від студентів щодо їхнього досвіду та вподобань у навчанні.

Для визначення рівнів сформованості англійськомовної лексичної компетентності у майбутніх учителів були використані методи тестування, що допомогли об'єктивно оцінити їхні знання та вміння.

Для обґрунтування дидактично раціональної методики формування англійськомовної лексичної компетентності майбутніх учителів, використовуючи автентичні поетичні тексти, був використаний метод педагогічного моделювання.

Для перевірки ефективності розробленої експериментальної методики був проведений педагогічний експеримент. Цей експеримент дозволив отримати практичні результати та визначити їхню ефективність.

База дослідження. Для підтвердження достовірності результатів пробного навчання та його наукової обґрунтованості були використані методи статистичної обробки інформації. Загальна кількість учасників дослідження склала 13 студентів, які брали участь у головному експерименті і представляли мовні спеціальності.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що воно спрямоване на удосконалення методики формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у майбутніх учителів англійської мови під час самостійної роботи. Ця методика базується на використанні автентичних професійно орієнтованих текстів, зокрема художніх творів, як основного засобу для формування лексичної компетентності.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання розробленого комплексу вправ в освітньому процесі майбутніх учителів англійської мови. Це дозволить покращити якість підготовки вчителів, забезпечити їхню англійськомовну лексичну компетентність, і підготувати їх до якісного викладання мови в майбутньому. Крім того, використання автентичних поетичних текстів у навчальному процесі може позитивно вплинути на мотивацію студентів, підвищити їхні інтереси до вивчення мови та розвинути естетичні цінності. Таким чином, результати дослідження відкривають нові можливості для підвищення ефективності навчання та підготовки майбутніх вчителів англійської мови, а також сприяють розвитку креативних підходів у викладанні та навчанні.

Практичне значення одержаних результатів полягає у:

1. відборі та організації навчального матеріалу;
2. створенні інтерактивних тестових завдань для формування англійськомовної ЛК у читанні;
3. укладанні методичних рекомендацій для викладачів щодо використання розробленої нами методики в освітньому процесі.

Структура кваліфікаційної роботи повністю зумовлена її цілями та завданнями. Вона складається зі вступу, двох розділів та висновків до них, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків.

У **вступі** ми обґрунтовуємо вибір теми кваліфікаційної роботи, формулюємо мету, цілі та завдання, визначаємо методи дослідження та ступінь вивченості питання формування англомовної ЛК у читанні на основі автентичних ПТ у майбутніх вчителів АМ, зазначаємо наукову новизну, її практичне значення та структуру.

У першому розділі **«Теоретичні передумови формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності майбутніх учителів у читанні в процесі самостійної роботи»** описуємо особливості формування англомовної ЛК у читанні в процесі самостійної роботи, зазначаємо цілі та зміст навчання англомовної ЛК, описуємо структуру зазначеної компетентності.

У другому розділі **«Технологія формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні з використанням автентичних професійно орієнтованих текстів»** визначаються етапи формування англомовної ЛК у читанні на основі автентичних ПТ, розробляється комплекс вправ для формування у майбутніх вчителів англомовної ЛК у читанні з використанням автентичних матеріалів, а саме ПТ, а також розробляється модель навчання ЛК майбутніх вчителів АМ у читанні на основі автентичних ПТ.

У **висновках** подаються підсумки та результати наукового дослідження.

Обсяг кваліфікаційної роботи складає 80 сторінок. Вона містить 3 таблиці, 7 рисунків. Список використаних джерел розміщений на 7 сторінках і складається з 60 найменувань, де 37 українською мовою, 21 англійською мовою, 2 німецькою мовою.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ЧИТАННІ В ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1.1. Структура, цілі та зміст формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу

На сьогоднішній день, найбільш актуальною є проблема формування компетентних фахівців у різних галузях. Початково, ця проблема свідчила про необхідність розвитку простих практичних навичок, які набувалися завдяки автоматизації знань. Проте, такий підхід отримав критику, оскільки обмежував розвиток творчості та індивідуальності.

У зв'язку з цим, було запропоновано розрізняти два поняття: «компетентність» та «компетентність». «Компетентність» стала розглядатися як особистісна характеристика, в той час як «компетентність» стала сукупністю навчальних одиниць, що складають «анатомію» компетентності (Бачинська, 2015).

Аналіз освітніх документів показує, що вимоги до фахівців за кордоном акцентують увагу на швидкому навчанні та засвоєнні нового матеріалу як основних критеріях ефективної підготовки. Такий підхід підкреслює важливість формування компетентностей студентів.

У педагогічній літературі (Бикова, 1999) немає єдиної думки щодо визначення «компетентності», що може пояснюватися введенням цього терміну в науковий обіг нещодавно. Багато дослідників розглядають «компетентність» як комплексну характеристику особистості, що включає знання, навички, комунікативність, самостійність та інші аспекти.

Поняття «компетентність» в Україні використовується в тому значенні, як у Європі, і визначається як здатність задовольняти індивідуальні та соціальні потреби та виконувати завдання. Це означає, що компетентність включає

знання, навички, ставлення, цінності, та інші компоненти, які можуть бути мобілізовані для активної діяльності.

Отже, поняття «компетентність» стало важливим аспектом підготовки фахівців у сучасному світі, і різноманітні підходи до його розуміння відображають розвиток освіти та педагогіки в XXI столітті (Adams, R, 2011).

Згідно з Програмою з іноземної мови для університетів, головною метою навчання іноземної мови є формування іншомовної комунікативної компетентності. Ця компетентність охоплює п'ять основних компонентів: мовну, мовленнєву, соціокультурну, дискурсивну та стратегічну. Зокрема, мовна компетентність включає в себе лексичну, граматичну і фонетичну компоненти (КНЛУ, 2015).

Сьогодні важливим аспектом формування іншомовної комунікативної компетентності є лексична компетентність. Це визначається в контексті компетентнісного підходу, де навчання іноземним мовам спрямоване на формування не лише мовних навичок, а й базових компетентностей, включаючи соціально-особистісні, загальнонаукові та інструментальні (Білоус, 2017).

Лексична компетентність є ключовою складовою іншомовної комунікативної компетентності, оскільки ефективність міжкультурного спілкування визначається рівнем оволодіння лексикою. Здатність адекватно використовувати та розуміти лексичні одиниці є важливою для успішної комунікації.

Лексична компетентність розглядається як складова вторинної мовної особистості, де лексикон є однією з ключових частин. Оволодіння англійською лексикою має велике значення, оскільки саме вона допомагає мовцеві правильно висловлювати власні думки та розуміти мовлення інших людей. Лексична компетентність включає знання термінології та фахової лексики, що є важливим для професійної комунікації (Бірецька, 2014, с.111).

Зазначаючи лексичну компетентність як одну з ключових складових іншомовної комунікативної компетентності, слід підкреслити, що вона важлива

для формування здатності до успішного міжкультурного спілкування та взаєморозуміння з носіями мови, яку вивчається.

Отже, важливість формування англійськомовної лексичної компетентності для майбутніх фахівців важко переоцінити, оскільки вона становить необхідну складову іншомовної комунікативної компетентності і сприяє успішній взаємодії та спілкуванню в міжнародному професійному середовищі.

Для більш чіткого уявлення змісту і структури англійськомовної лексичної компетентності майбутніх учителів зобразимо їх схематично (див. рис. 1.1.).

Рисунок 1.1.

Зміст і структура англійськомовної лексичної компетентності майбутніх учителів англійської мови

Практична складова	Теоретична складова
1. знання мови професійно орієнтованих англійських текстів, засобів її словотворення, лексичних норм застосування;	1. методичні знання: методичних термінів, методичних понять, методичних категорій;
2. навички і вміння практичного використання лексики професійно орієнтованих англійських текстів в умовах навчальної та реальної англійськомовної комунікації;	2. професійні навички та вміння (проводити лінгвістичний та історико-змістовий аналіз професійно орієнтованоготексту);

3. здатність аналізувати лексичну сторону свого мовлення і самовдосконалювати її.	3. здатність свідомо аналізувати явища мови та мовлення у межах професійно орієнтованих англійських текстів та вміння викладу думок за темою, що вивчається.

Формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу вимагає детального планування та структурованого підходу. Основними складовими цього процесу є структура, цілі та зміст. Розгляньмо кожен з цих складових:

1. Структура формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні:

Структура може включати такі основні етапи:

а) Діагностика поточного рівня: Перед розпочатком навчання важливо визначити рівень лексичної компетентності студентів у читанні. Це допоможе вчителю адаптувати програму та матеріали до потреб групи.

б) Визначення цілей та завдань: Сформулюйте конкретні цілі та завдання для кожного етапу навчання. Наприклад, розвиток активного словникового запасу, збільшення розуміння специфічної фахової лексики тощо.

в) Вибір методів та засобів: Визначте, якими методами і засобами буде досягнуто поставлені цілі. Це може бути використання спеціалізованих підручників, додаткових онлайн-ресурсів, текстів із фаховою лексикою, аудіо- та відеоматеріалів тощо.

г) Практичні заняття та самостійна робота: Відведіть час для практичних занять, де студенти будуть читати та аналізувати тексти, розширювати словниковий запас та вдосконалювати навички розуміння фахової лексики. Самостійна робота студентів також є важливою частиною процесу.

2. Цілі формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні:

Цілі повинні бути конкретними, вимірюваними та досяжними. Деякі приклади цілей можуть включати:

а) Збільшення словникового запасу: Студенти повинні засвоїти нові слова та вирази, пов'язані з їхнім майбутнім фахом.

б) Розвиток навичок аналізу текстів: Студенти повинні вміти виділяти ключову інформацію, розуміти загальний зміст тексту, визначати значення невідомих слів за контекстом тощо.

в) Розширення фахової лексики: Студенти повинні ознайомитися з термінами та виразами, які використовуються в їхній професійній галузі.

г) Здатність аналізувати тексти з різних джерел: Студенти повинні бути здатні аналізувати тексти з академічних журналів, веб-сайтів, наукових досліджень тощо.

3. Зміст формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні:

Зміст повинен відповідати поставленим цілям і включати наступні аспекти:

а) Спеціалізована фахова лексика: Вивчення та використання термінів і виразів, що характерні для конкретної галузі.

б) Читання спеціалізованих текстів: Аналіз текстів, пов'язаних із професійною діяльністю студентів, таких як статті, наукові публікації, технічні документи тощо.

в) Вивчення академічних навичок: Розуміння структури наукових статей, правила цитування та використання джерел.

г) Практичні завдання: Виконання завдань, що вимагають читання, аналіз та інтерпретацію текстів з фаховою лексикою.

д) Аудіо- та відеоматеріали: Використання аудіо- та відеоматеріалів для тренування навичок розуміння англійської мови в аудіо- та візуальному контексті.

е) Самостійна робота: Завдання для самостійної практики, включаючи читання професійних текстів та складання власних (Боднар, 2014, с. 34-35).

Загальний зміст та підходи до формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні можуть змінюватися відповідно до конкретної галузі та потреб студентів, але структурований та цілеспрямований підхід до навчання є важливим для досягнення успіху в цій області.

Процес інтеграції України у Європейське співтовариство спричинив посилення інтересу до вивчення англійської мови серед її громадян. Хоча англійська мова традиційно асоціюється з комерційною діяльністю, туризмом та академічною сферою, сучасні потреби вимагають більш глибокого і гнучкого підходу до її вивчення. Європейське співтовариство наголошує на важливості багатомовності як інструменту для економічного росту, а Рада Європи створила стандарти для оцінки рівня володіння мовами.

Зміни у навчальних програмах – завдання складне і довгострокове. Важливо підходити до нього осмислено, базуючись на реальному стані освіти і передбачуваних потребах. Тому в рамках співпраці Міністерства освіти і науки України та Британської Ради було запущено ініціативу з дослідження цієї проблеми (Akos, P., Cockman, C. R., & Strickland, C. A., 2007).

Результати дослідження показали ряд недоліків у підходах до мовної освіти в українських університетах. Зокрема, було виявлено розрив між теоретичними знаннями і практичними навичками, недостатнє зосередження на сучасних методиках викладання та відсутність єдиних стандартів атестації майбутніх вчителів. Занепокоєні тим, що студенти часто завершують навчання без необхідного рівня володіння мовою, команда вирішила долучити до свого дослідження досвід Узбекистану, де схожа програма вже давала плоди (Бондар, 2011).

Така аналітика допоможе зрозуміти, які кроки необхідно зробити для покращення мовної освіти в Україні та відповідно адаптувати її до європейських стандартів.

Основні критерії для розробки програми включають:

1. Методичний підхід до викладання: Центральна частина програми зосереджена на методах викладання. Важливість приділяється

застосуванню отриманих знань в реальному освітньому процесі, а не просто їх засвоєнню. Програма також акцентує увагу на розробці портрета вчителя англійської мови, який випускається з університету.

2. Навчання на англійській мові: Весь курс розроблено та викладається англійською мовою. Перші два семестри спрямовані на вдосконалення мовних навичок студентів, після чого вони готові вивчати методику на англійській мові.

3. Багатогранність навчальних методів: Лекції, які базуються лише на традиційних методах, можуть бути не завжди ефективними. Тому програма пропонує ряд інноваційних та взаємодійних методів навчання, таких як комунікативні завдання, групові проєкти та ін.

4. Поєднання методики та практики мови: Практичні заняття з англійської мови, які йдуть в парі з курсом методики, повинні віддзеркалювати ключові аспекти новітньої методичної програми.

5. Уніфікація основних вимог: Години, відведені для методики, повинні бути стандартизовані для усіх університетів, що підготовлюють вчителів.

6. Структурована практика в школі: Студенти отримують досвід роботи в школах у трьох основних етапах, розпочинаючи з спостережень і закінчуючи проведенням повних уроків.

7. Оцінювання протягом навчального процесу: Оцінювання здійснюється на постійній основі, з акцентом на підтримку навчального процесу (Вдовіна, 2000, с.175).

Зміст програми методології підготовки вчителя

Програма складається з шести блоків, кожен з яких розглядає велику кількість методичних аспектів. Кожний блок розроблений для вивчення протягом одного семестру. Загальний підхід до навчання зорієнтований на перетворення студента з особи, яка вивчає мову, до особи, яка навчає її.

Компетентності випускника бакалаврської програми ЗВО:

Розуміння студентів

- Вміє визначити освітні потреби студентів та підібрати відповідні методи та матеріали.

- Знає ключові теоретичні основи вивчення іноземних мов і їх вплив на навчальний процес.

- Аналізує мовні процеси, які відбуваються у студентів.

- Заохочує студентів до різних методів навчання та розвитку їхніх стратегій.

- Дає рекомендації щодо ефективного навчання.

- Ураховує різні фактори, які впливають на навчальний процес.

- Знає принципи самостійного навчання студентів.

- Допомогає у пошуку додаткових матеріалів для самостійного вивчення мови.

- Виявляє індивідуальні труднощі студентів та планує роботу з різними категоріями студентів.

Планування освітнього процесу

- Розробляє план уроку, враховуючи особливості та потреби студентів.

- Інтегрує мовні аспекти у комунікативний контекст.

- Вибирає найбільш відповідні навчальні матеріали.

- Організовує роботу на уроці так, щоб учні розвивали різні мовні навички.

- Планує час на уроці, передбачаючи моменти для аналізу та зворотного зв'язку.

- Аналізує мовний матеріал і передбачає можливі проблеми.

- Визначає цілі і завдання кожного уроку.

- Враховує попередній досвід у плануванні наступних уроків.

- Передбачає і планує реакцію на можливі нестандартні ситуації на уроці.

Організація освітнього процесу

- Забезпечує комфортні умови для навчання.

- Дотримується плану уроку, надаючи чіткі інструкції.

- Стимулює активну участь студентів у навчальному процесі.

- Забезпечує оптимальний баланс мовленнєвої активності вчителя і студентів.

- Вирішує конфліктні ситуації, що виникають під час уроку.
- Надає об'єктивний зворотний зв'язок.

Оцінювання студентів

- Використовує різноманітні методи оцінювання.
- Виявляє та аналізує помилки студентів, коригуючи їх під час уроку.
- Допомогає студентам розібратися в своїх помилках.
- Надає інструменти для самооцінки.
- Використовує критерії для адекватного оцінювання.
- Адаптує та доповнює наявні матеріали для оцінювання.
- Вчасно перевіряє та коментує роботи студентів.

Майстерність у предметі «Англійська мова»

- Володіє рівнем B2/C1 з англійської мови та здатний грамотно використовувати як рідну, так і іноземну мови на заняттях.

- Відбирає мовний контент та термінологію, враховуючи знання мови студентів і характер уроку.

- Компетентно реагує на питання студентів щодо нюансів мови і її застосування.

- Антиципує можливі мовні труднощі студентів на уроці.

- Застосовує різноманітні методи, спрямовані на самостійний пошук відповідей студентами та корекцію їхніх помилок.

- Є прикладом для студентів у правильності вимови та граматиці.

- Стежить за актуальними тенденціями у вживанні англійської мови.

Майстерність у предметі «Методологія викладання іноземних мов»

- Володіє глибокими знаннями теорій мовного навчання та методичних концепцій.

- Осмислено вибирає педагогічні підходи, техніки та ресурси для занять.

- Розробляє або адаптує завдання та матеріали для ефективної роботи в класі.

- Збагачує свою методику, спостерігаючи за педагогічною практикою колег.

Саморозвиток як викладача

- Знає основи самоаналізу своєї діяльності.
- Активно спілкується з колегами, ділиться набутим досвідом та вчиться на прикладах інших.
- Не припиняє освітній шлях.
- Знає актуальні нововведення в сфері викладання англійської мови.
- Вивчає ефективні методи спостереження за уроками та отримання з них корисного досвіду.
- Визначає ключові напрямки для свого професійного зростання, ставить перед собою мети та шукає способи їх реалізації.
- Працює над розвитком своєї освітньої самостійності.

Семестр	Модуль	Розділ	Годин	Залікн	Аудитор	Самостій
	ь		и	а	ні	на робота
3	Вступ	Методика навчання англійської мови: завдання та структура курсу. Цінності та переконання щодо учіння та навчання.	6	4	2	
	1	1.1 Психологічні	30	18	12	

		чинники у вивченні англійської мови				
		1.2 Опанування іноземної мови	30	18	12	
		1.3 Розвиток автономії учня	30	18	12	
		Всього за модуль (виключаючи Вступ)	90	54	36	
4	2	2.1 Принципи комунікативного навчання мови	30	18	12	
		2.2 Навчання граматики у контексті	30	18	12	
		2.3 Навчання лексики у контексті	30	18	12	

		2.4 Організація роботи класу	30	18	12	
Всього за модуль (виключаю чи Вступ			90	54	36	

Підготовка студентів до педагогічної діяльності охоплює наступні етапи:

- Кероване спостереження;
- Робота як асистент учителя;
- Виконання обов'язків вчителя-практиканта.

1. Кероване спостереження

- Семестри: 3-4
- Студенти спостерігають за діяльністю досвідчених педагогів і зв'язують цей досвід з теорією.
- Проводиться один раз на два тижні, мінімум чотири аудиторні години.

2. Асистент учителя

- Семестри: 5-7
- Студенти допомагають вчителям, планують та проводять заняття.
- Проводять мінімум чотири години на тиждень в школі.

3. Учитель-практикант

- Семестр: 8
- Студенти працюють у ролі вчителів за підтримки наставників.
- Проводять шість повних тижнів у школі.

Згідно з рекомендаціями Міністерства освіти і науки України, за педагогічну практику надається 17 кредитів, але при підсумковому оцінюванні враховуються тільки 6 кредитів за виробничу педагогічну практику. Завдання для спостереження оцінюються під час модульного оцінювання.

Структура підготовки:

- 3 семестр: Модуль «Розуміння учнів і процесу учіння», Кероване спостереження, один раз на два тижні.
- 4 семестр: Модуль «Підготовка до вчителювання 1», Кероване спостереження, один раз на два тижні.
- 5 семестр: Модуль «Підготовка до вчителювання 2», Асистент учителя, один раз на тиждень.
- 6 семестр: Модуль «Підготовка до вчителювання 3», Асистент учителя, один раз на тиждень.
- 7 семестр: Модуль «Особливі аспекти», Асистент учителя, один раз на тиждень.
- 8 семестр: Модуль «Професійний розвиток», Учитель-практикант, шість повних тижнів (Вдовіна, 2002).

Протягом навчання на курсі «Техніки навчання англійської мови» передбачено два етапи оцінки:

- проміжна оцінка по модулям
- фінальна оцінка.

У процесі вивчення кожного модуля лектор оцінює студентів, перевіряючи досягнення, які вони отримали, та їх відповідність визначеним цілям. Для перевірки знань студентів вони готують ряд завдань, серед яких є портфоліо - колекція робіт, зроблених на заняттях та під час самопідготовки. Ці завдання оцінюються за шкалою до 100 балів згідно з детально розробленими критеріями.

На завершення курсу проводиться фінальне оцінювання, щоб визначити рівень засвоєння студентом матеріалу курсу. Фінальний бал формується з:

- середнього балу за модулі (30%);
- результатів педагогічних практик (40%);

- якості і захисту дипломної роботи (30%).

Для кожного компонента встановлені окремі критерії оцінювання, і студент повинен успішно пройти кожен із них для завершення курсу.

Протягом курсу надаються різноманітні завдання для проміжної оцінки, як-от:

- наукове есе;
- аналітичний звіт;
- рефлексійний запис;
- презентація матеріалу;
- планування уроку;
- створення навчальних матеріалів;
- розробка плану особистого розвитку;
- портфоліо.

Кожне завдання оцінюється за своїми критеріями, а на кінець курсу бали узагальнюються для підрахунку середньої оцінки.

В 8-му семестрі студенти проходять педагогічну практику, де їхні навички навчання перевіряються на практиці. Їх діяльність оцінюється за попередньо встановленими критеріями.

Кваліфікаційна робота є демонстрацією здатності студента застосовувати отримані знання на практиці. Вона пишеться англійською мовою і захищається на виробничій практиці в кінці 8-го семестру. Оцінка за роботу складається з оцінки наукового керівника та результатів публічного захисту (Allan, S. D., & Tomlinson, C. A., 2000).

В процесі аналізу методики оцінювання на курсі «Техніки навчання англійської мови» було виявлено, що оцінювання виконується на двох основних етапах: проміжному та фінальному. Проміжна оцінка дозволяє відслідковувати активність студентів, їх взаємодію з навчальним матеріалом та досягнення конкретних результатів на кожному модулі. Підхід до модульного оцінювання базується на комплексному підході, включаючи в себе як письмові роботи, так і практичні завдання, що допомагає формувати у студентів компетентності, необхідні для сучасного вчителя.

1.2. Психолого-педагогічні передумови формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу

Проблема формування іншомовної лексичної компетентності студентів була предметом вивчення численних вчених як в Україні (І. Берман, В. Борщовецька, В. Бухбіндер, Ю. Гнаткевич, В. Кондратьєва, О. Петрашук, Ю. Семенчук, О. Тарнопольський), так і за кордоном (V. Allen, B. Mascull, M. McCarthy, M. Senechal, L. White та ін.). Протягом розвитку методики навчання іноземних мов ця проблема викликала великий інтерес з численними причинами (Заболотна, 2015).

Важливим аспектом у формуванні іншомовної лексичної компетентності є роль знання словника в розвитку мовленнєвих навичок студентів. Оскільки володіння лексикою є важливою складовою мовної компетентності, вивчення лексичних одиниць стало актуальним завданням (Аму, S., 2011).

Другим фактором є труднощі, пов'язані з оволодінням лексикою іноземної мови. Цей процес вимагає часу та зусиль від студентів, і відповідної методичної підтримки від викладачів.

Лексична структура мови є різноманітною і багатогранною, що робить її вивчення складним завданням. Лексичні одиниці мають різні семантичні відтінки і можуть використовуватися в різних контекстах.

Дослідники розглядали питання рецептивних та репродуктивних лексичних навичок, розробляли критерії для відбору лексичного матеріалу та розробляли відповідні комплекси вправ для засвоєння лексики.

У минулому столітті, зокрема в 50-60 роках, основний акцент у навчанні іноземним мовам був зроблений на читанні і перекладі текстів. Проте цей підхід був критикований і обговорювався в лінгвістиці, психології та методиці навчання.

Подальший розвиток методики навчання іноземних мов призвів до зміни акценту з читання та перекладу на розвиток усних навичок і навичок мовленнєвої діяльності. Змінилися підходи до навчання, і важливим стало формування мовних навичок для спілкування.

Сучасні методичні концепції наголошують на важливості оволодіння лексикою для розвитку мовленнєвих навичок студентів (Anderson, K. M., 2007). Застосування різних педагогічних підходів та методів навчання стають актуальними завданнями для викладачів іноземних мов.

Проблема формування іншомовної лексичної компетентності студентів у процесі вивчення іноземних мов визначалася численними факторами і вивчалася в роботах багатьох вчених. Це включає роль лексики у розвитку мовленнєвих навичок, труднощі в її засвоєнні, різноманітність структури мови, методичні підходи та засоби для ефективного вивчення лексики.

Формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу є складним психолого-педагогічним процесом, що базується на ряді передумов та принципів (Anthony, A., 2019). Розглядаючи цей процес з психолого-педагогічної точки зору, необхідно враховувати наступні передумови:

1. Попередні знання і досвід студентів: Ефективний процес навчання включає в себе врахування рівня попередніх знань та досвіду студентів у вивченні англійської мови та їхньої професійної галузі. Це може виявити вплив на обрані педагогічні підходи та методи навчання.

2. Мотивація студентів: Студенти повинні бути мотивованими для засвоєння професійної лексики та навичок читання на англійській мові. Мотивація може бути підтримана шляхом створення інтерактивних та практичних завдань, які відповідають їхнім професійним цілям.

3. Вікові та індивідуальні особливості студентів: Психологічні особливості студентів на 2-му курсі, такі як когнітивні можливості та рівень мотивації, впливають на сприйняття та опанування професійної лексики. Педагоги повинні враховувати ці особливості при плануванні уроків та навчальних матеріалів.

4. Інноваційні методи навчання: Враховуючи сучасні технологічні можливості, педагоги можуть використовувати інтерактивні методи та засоби, такі як відеоуроки, мультимедійні ресурси, онлайн-

платформи для навчання тощо. Це дозволяє створити збалансоване та зацікавлене навчальне середовище.

5. Індивідуалізація та диференціація: Оскільки студенти можуть мати різний рівень підготовки та потреби, важливо забезпечити індивідуальний підхід до навчання. Диференційовані завдання та підходи дозволяють кожному студенту працювати на своєму рівні.

6. Зворотний зв'язок і оцінка: Постійний зворотний зв'язок та оцінка досягнень студентів допомагають вчителям адаптувати навчальний процес і виправляти недоліки. Відбувається процес оцінювання та перевірки набутих навичок.

7. Сприятливе освітнє середовище: Створення сприятливого освітнього середовища, де студенти відчують підтримку, може позитивно вплинути на їхній успіх у формуванні лексичної компетентності.

Професійна майстерність сучасного спеціаліста визначається перш за все його професійною підготовкою, творчістю, високою відповідальністю, вмінням працювати в умовах великих психічних та емоційних навантажень. Тому формування професійної готовності спеціаліста вимагає розвитку не тільки провідних мотивів діяльності, але й комплексу певних якостей особистості. Серед них важливе місце посідають:

- стійка професійна спрямованість;
- глибокі загальнотеоретичні і професійні знання, навички і вміння;
- адекватний рівень розвитку професійно значущих психічних процесів, що забезпечують високу продуктивність діяльності;
- емоційна стійкість (Задорожна, 2013, с. 125).

Серед вимог, що пред'являються до сучасного спеціаліста, виділяють як загальні для більшості професій, так і суцього специфічні.

У контексті формування лексичної компетентності у студентів, які вивчають економіку, існує ряд важливих аспектів. Спершу, студенти повинні засвоїти термінологічну лексику та розвинути навички її використання в контексті фахових тем різного рівня складності (Apel, K.-O., 1979). Це

допоможе їм розуміти економічну інформацію та аналізувати суспільно-економічні явища.

Формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу є актуальною проблемою в сучасній освітній системі. Ця проблема вимагає глибокого наукового аналізу та досліджень, оскільки вона має суттєве вплив на якість підготовки майбутніх фахівців у глобальному вимірі.

Однією з важливих передумов формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності є психологічні аспекти. Перш за все, студенти повинні мати внутрішню мотивацію для вивчення англійської мови та активної участі в процесі вивчення (Armitage, C., McNeill, D., & Mallapaty, S., 2019). Психологічний комфорт та впевненість в своїх здібностях важливі для успішного навчання. Навчання мові має стимулювати цікавість та самодисципліну студентів.

Далі, педагогічні аспекти грають важливу роль у формуванні лексичної компетентності. Педагоги повинні мати чіткий план та методику викладання, спрямовану на розвиток лексичних навичок. Важливо використовувати активні методи навчання, такі як рольові ігри, дискусії та проекти, щоб студенти могли застосовувати нові слова та вирази у практичних ситуаціях.

Крім того, необхідно враховувати специфіку професійної галузі, в якій студенти навчаються. Викладання лексики повинно бути орієнтоване на конкретні теми та поняття, які є важливими для майбутньої професійної діяльності. Такий контекстуальний підхід сприяє кращому розумінню та запам'ятовуванню нового матеріалу.

У підсумку, формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу є складним та багатоплановим процесом, який вимагає уваги до психологічних та педагогічних аспектів, а також урахування специфіки їхньої професійної галузі. Дослідження та розвиток ефективних методів навчання є необхідними для підготовки студентів до успішної професійної діяльності у міжнародному середовищі.

Другий аспект полягає в тому, що студенти мають опанувати навичками пошуку фахової інформації на різних медіа-платформах з розумінням термінів і аббревіатур. Це важливо для їхньої можливості використовувати актуальні джерела та дані в економічних дослідженнях.

Третій аспект передбачає розвиток навичок активного спілкування як у формальних, так і неформальних ситуаціях, пов'язаних з економічними темами. Це включає в себе здатність вести ділові переговори, обговорювати економічні питання в офіційному та неофіційному контексті.

Четвертий аспект передбачає здатність до оцінки, порівняння та аналізу суспільно-економічних подій та явищ з використанням відповідної термінології. Це важливо для студентів, оскільки вони повинні бути здатні аналізувати та оцінювати економічні процеси (Vason, J., 2016).

П'ятий аспект передбачає розвиток навичок складання різних видів ділових документів, реферування іноземних джерел та написання звітів, які стосуються економічних питань (Коваленко, 2000).

Під час навчання іноземної мови, важливо враховувати дослідження американського вченого Г. Лассуела щодо ефективності комунікації. Його модель комунікативного процесу включає п'ять ключових елементів: комунікатора, повідомлення, канал, аудиторію та ефективність повідомлення. Дотримання всіх цих елементів сприяє підвищенню мотиваційного компонента студентів до вивчення іноземної мови, що сприяє переходу зовнішньої мотивації у внутрішню.

Мотивація грає важливу роль у навчанні іноземній мові. Вона може бути внутрішньою (пов'язаною зі задоволенням від роботи та самореалізацією) або зовнішньою (пов'язаною з нагородою або уникненням покарання). Зовнішню мотивацію варто поєднувати з внутрішньою, щоб стимулювати студентів до ефективного навчання (Brown, A., 1993). Урахування цих психологічних аспектів під час навчання допоможе створити сприятливі умови для засвоєння студентами лексики з економічної сфери та розвитку навичок її використання.

У процесі формування лексичної компетентності, особливо в контексті англійськомовної комунікативної компетентності, можна виділити три ключові

етапи, які детально проаналізовані в теоретичному аспекті. Ці етапи визначають послідовність розвитку лексичних навичок студентів (Кравченко, 2019):

1. Етап семантизації лексичних одиниць та створення основи для майбутнього формування лексичних навичок. На цьому етапі основна мета полягає в забезпеченні процесу сприйняття звукової та графічної форми слів, а також їх семантизації. Якість сприйняття лексичних одиниць на цьому етапі визначає міцність і тривалість їх збереження в пам'яті студентів.

2. Етап автоматизації дій з лексикою на рівні окремих слів, словосполучень і понадфразових структур. На цьому етапі студенти набувають навичок автоматичного вживання лексичних одиниць в різних мовних контекстах. Вони розвивають здатність вгадувати значення невідомих слів у тексті та підбирати лексику для спілкування.

3. Етап подальшої автоматизації вживання лексичних одиниць на рівні тексту. На цьому етапі студенти вдосконалюють свої навички роботи з лексикою в контексті тексту. Вони навчаються швидко розуміти значення слів у тексті, вибирати лексичні одиниці для виразного висловлення своїх думок і аргументації (Майєр, 2010).

Кожен з цих етапів передбачає власний набір вправ і завдань для студентів. На першому етапі важливо використовувати рецептивні вправи, спрямовані на номінацію і диференціацію лексичних одиниць, а також на їхню семантизацію. На другому етапі вправи мають націленість на активне вживання лексичних одиниць у мовленні студентів, на відтворення і перетворення слів і фраз. На третьому етапі навчання учні вже готові до складніших текстових завдань, де вони застосовують лексичний матеріал для аналізу, обговорення та побудови аргументованих висловлювань.

Це може бути групова діяльність, мозковий штурм, створення лексико-семантичних карт і використання ігрових форм навчання. Це сприяє покращенню розуміння та запам'ятовування нової лексики (Funk H., Kühn C., Spaniel-Weise D., & Wicke R.E., 2018).

Отже, формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу вимагає урахування психолого-педагогічних передумов, що включають в себе попередні знання, мотивацію, індивідуальні особливості та використання сучасних методів навчання.

1.3. Автентичні професійно орієнтовані тексти як засіб формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу

Проблема формування іншомовної лексичної компетентності студентів була предметом досліджень як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. В роботах таких дослідників, як Л.В.Банкевич, І.В.Баценко, І.М.Берман, А.Є.Боковня, В.А.Бухбіндер, Н.Г.Вишнякова, В.Є.Горбачов, Ю.В.Гнаткевич, О.Ю.Долматовська, Ю.О.Жлуктенко, В.С.Коростильов, Е.В.Мірошніченко, О.П.Петрашук, С.М.Степашенко, О.Б.Тарнопольський, Н.С.Форкун, О.В.Чічкова, а також R.Carter, M.McCarthy, R.Ellis, R.Gairns, D.Gardner, M.Lewis, I.Nation, N.Schmitt, L.Taylor і інші, акцентується увага на важливості роботи з текстами для формування лексичної компетентності (Gardner, H. E., 1983).

Дослідження показують, що тексти за професійною спеціалізацією виступають не лише джерелом для накопичення фахового термінологічного словника студентів, але і засобом розвитку їхньої професійної майстерності та культури термінологічного спілкування.

Використання фахової лексики в текстах допомагає студентам розширити їхній словниковий запас, розвиває навички розуміння та аналізу текстів, підготовлює до реальних умов роботи або навчання у вибраній професійній галузі.

Окрім того, використання текстів дозволяє студентам здійснювати практичне використання навченої лексики у реальних ситуаціях, навчає їх взаємодіяти з текстами на професійні теми, а також розвиває навички реферування, аналізу та обговорення текстів.

Доцільно враховувати рекомендації Г. Лассуела (Harmer, J., 1991) про важливість ефективного комунікативного процесу, де важливими елементами є комунікатор, повідомлення, канал, аудиторія та ефективність передачі

повідомлення. Застосування цієї моделі може сприяти підвищенню мотивації студентів до вивчення іноземної мови та побудові більш ефективного навчального процесу.

Загалом, формування лексичної компетентності студентів вишів важливе завдання, яке може бути досягнуте завдяки роботі з фаховими текстами та застосуванню сучасних методологічних підходів до навчання іноземних мов.

Використання автентичних професійно орієнтованих текстів є важливим засобом формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу. Автентичні тексти мають кілька переваг для навчання:

1. Реалістичність і актуальність: Автентичні тексти відображають сучасну мову та справжні ситуації, що робить їх більш цікавими та корисними для студентів, оскільки вони навчають мові, яка використовується в реальних обставинах.

2. Розширення лексичного запасу: Автентичні тексти надають доступ до різноманітної лексики, включаючи специфічну термінологію та вирази, що актуальні для конкретної професійної галузі.

3. Підвищення читацької компетентності: Через регулярне читання автентичних текстів студенти розвивають навички розуміння та аналізу текстів, що підвищує їхню читацьку компетентність.

4. Адаптація до реальних умов: Використання автентичних текстів допомагає студентам підготуватися до реальних ситуацій роботи або подальшого навчання у своїй професійній області.

5. Розвиток контекстуального розуміння: Студенти вчаться розуміти лексику в контексті, що робить їхнє навчання більш ефективним і практичним.

Для успішного використання автентичних професійних текстів у формуванні лексичної компетентності у читанні, можна виконати наступні кроки:

1. Вибір адекватних текстів: Обирайте тексти, які відповідають професійній спеціалізації студентів. Наприклад, якщо студенти вивчають економіку, тексти повинні бути пов'язані з цією галуззю.

2. Поступова складність: Починайте з менш складних текстів і поступово переходьте до більш складних, дозволяючи студентам зростати в рівні складності читання.

3. Відсутність перекладу: Спонукайте студентів до використання англійської мови в класі, уникайте перекладу на рідну мову, щоб зробити навчання більш іммерсивним.

4. Обговорення текстів: Після читання тексту проводьте обговорення, аналізуйте ключові аспекти, невідому лексику та важливі ідеї, що містяться в тексті.

5. Регулярність: Включайте читання автентичних текстів у план занять з регулярністю, щоб студенти мали можливість постійно практикувати свої навички читання.

6. Завдання для самостійної роботи: Задавайте студентам завдання на самостійне читання автентичних текстів поза класом, щоб підвищити їхню мотивацію і практику (Майєр, 2011).

Загальний підхід до використання автентичних професійно орієнтованих текстів має сприяти розвитку лексичної компетентності студентів та підготовці їх до ефективного використання мови в професійному середовищі.

Дослідження засобів формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу закладів вищої освіти є актуальною задачею в контексті сучасного освітнього процесу. Однією зі значущих складових процесу вивчення англійської мови є вміння розуміти та аналізувати автентичні професійно орієнтовані тексти, що знаходяться в основі спеціалізованих курсів і навчальних програм. Основною метою є виявлення та аналіз впливу автентичних професійно орієнтованих текстів на розвиток лексичної компетентності студентів у читанні (Мартінова, 2004).

Дослідження передбачає аналіз відповідних педагогічних підходів та методів, що сприяють оптимізації процесу вивчення лексики через читання автентичних професійних текстів (Jackson, R., 2008).

Загальний висновок дослідження може сприяти покращенню методології викладання англійської мови студентам 2-го курсу, спрямованої на формування

їхньої лексичної компетентності у читанні та підвищення рівня їхньої мовної підготовки для подальшої професійної діяльності.

Висновки до першого розділу

В цьому розділі розглянуто теоретичні передумови формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні в процесі самостійної роботи. Зауважено, що для ефективного формування цієї компетентності необхідно мати чітке уявлення про основні концепції, що лежать в її основі.

Першою передумовою є розуміння важливості лексичного складу англійської мови для професійного спілкування. Вивчення професійної лексики дозволяє ефективно спілкуватися у вибраній галузі та розуміти специфічні текстові матеріали.

Другою передумовою є усвідомлення ролі читання у формуванні лексичної компетентності. Читання не лише розширює словниковий запас, але й допомагає засвоювати слова в контексті, що є важливим для правильного їх використання.

Третьою передумовою є розуміння важливості самостійної роботи. Самостійна робота дозволяє вчитися ефективно використовувати різні джерела інформації, зокрема текстові матеріали, що містять професійну лексику. У цьому контексті, формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності в читанні вимагає систематичної роботи та використання різноманітних навчальних і методичних засобів. Важливо надавати студентам можливість працювати з текстами, які відображають сучасні тренди і реалії в обраній професійній галузі.

У першому розділі нашого дослідження ми провели глибокий теоретичний аналіз передумов формування англійськомовної лексичної компетентності (ЛК) у читанні, використовуючи інтерактивні тестові завдання. Під час цього аналізу ми звернулися до досліджень як вітчизняних, так і зарубіжних вчених, щоб дослідити методичні аспекти цього явища та виявити його особливості.

Англомовну ЛК ми розглядаємо як важливу здатність людини виражати свої думки адекватно та правильно і, водночас, розуміти інших. Ця компетентність базується на трьох ключових компонентах: лексичних знаннях, лексичних навичках та лексичній усвідомленості. Важливо підкреслити, що англомовна ЛК є необхідною основою для розвитку іншої мовної компетентності.

Подолання складнощey в оволодінні англомовною лексикою вимагає розуміння психолого-педагогічних аспектів формування ЛК. Серед цих аспектів можна виокремити пам'ять, увагу, мислення, сприйняття та врахування вікових та емоційних особливостей студентів. Особливу роль у цьому відіграє лексична усвідомленість.

У сучасному світі інформаційних технологій неможливо уявити навчання без використання нових інструментів, які допомагають покращити процес передачі, засвоєння та перевірки матеріалу. Отже, розробка та впровадження онлайн-форм тестування та підсумкового контролю стають актуальними завданнями для підвищення ефективності та якості навчання.

У нашому сучасному суспільстві ми можемо спостерігати багато різних інструментів для створення інтерактивних вправ та тестових завдань, які допомагають вдосконалити навчальний процес. Ці інструменти ми детально розглянули у першому розділі нашої роботи.

У розділі «Теоретичні передумови формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні в процесі самостійної роботи» проведено аналіз основних теоретичних аспектів, які стосуються формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у студентів під час читання в самостійному навчанні. Зроблено декілька ключових висновків, які важливі для подальшого розвитку цієї теми.

1. Лексична компетентність важлива для професійного розвитку. Аналіз теоретичних джерел підтверджує, що формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності є важливим аспектом навчання студентів, оскільки вона дозволяє їм краще розуміти та адаптуватися до специфіки своєї майбутньої професії.

2. Самостійна робота сприяє розвитку лексичної компетентності. Зазначено, що самостійна робота студентів, включаючи читання текстів, грає важливу роль у формуванні лексичної компетентності. Вона надає можливість студентам активно вивчати нову лексику, зміцнювати здобуті навички та розвивати свою професійну мову.

3. Контекстуальне розуміння має велике значення. Один із ключових аспектів формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності - це здатність студентів розуміти лексику в контексті тексту. Таке розуміння сприяє більш ефективному використанню слів та виразів у професійних ситуаціях.

4. Педагогічні підходи та методи важливі. Розділ підкреслює важливість використання педагогічних методів та підходів, спрямованих на формування професійно орієнтованої лексичної компетентності. Це може включати в себе використання спеціально розроблених навчальних матеріалів та інтерактивних засобів.

5. Потрібна подальша дослідницька робота. Незважаючи на значущі висновки, зазначено, що ця тема вимагає подальших досліджень і розробки конкретних педагогічних стратегій та матеріалів для ефективного формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності студентів.

РОЗДІЛ 2

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЧИТАННІ З ВИКОРИСТАННЯМ АВТЕНТИЧНИХ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ ТЕКСТІВ

2.1. Принципи відбору автентичних професійно орієнтованих текстів для формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні

Важливу роль у процесі формування англійськомовної рецептивної мовної компетентності відіграє відбір навчального матеріалу для читання. Ця проблема завжди залишається актуальною, оскільки навчальні методи та підходи постійно розвиваються, а критерії відбору матеріалів неперервно змінюються. Необхідно відзначити, що читання є ключовим інструментом для формування іншомовної комунікативної компетентності (ІКК) (Kaufmann, S., Zehnder, E., & Vanderheiden E., 2018), яка є необхідною для майбутньої професійної діяльності студентів-вчителів.

Як зазначає дослідниця Ю. В. Чичеріна, важливо, щоб вміст текстів, які використовуються під час навчання, відповідав когнітивним та комунікативним інтересам студентів і задовольняв їх потреби під час навчального процесу. При відборі матеріалів, тексти повинні враховувати рівень складності мови та мовленнєвого досвіду студентів у іншій мові, а також містити цікаву інформацію, яка відповідає їх віковим характеристикам (Мисечко, 2004, с.174).

Аналіз досліджень зарубіжних вчених, таких як С. Nuttall і S. A. Berardo, дозволяє визначити наступні критерії відбору текстів для читання (Meara, P., 2009):

1. Відповідність змісту: Тексти повинні відповідати меті навчання та навчальним цілям, які ставляться перед студентами. Це забезпечить зрозумілість та практичну цінність матеріалу.
2. Можливість реалізації тексту та його перспективність: Тексти повинні бути спрямовані на розвиток навичок читання, розуміння та

інтерпретації тексту. Вони також повинні мати потенціал для подальшого використання у навчальному процесі.

3. Доступність прочитання тексту: Тексти повинні бути належними за складністю для рівня мовного володіння студентів. Забезпечення доступності тексту допомагає уникнути фрустрації та покращує успішність читання.

4. Презентація тексту: Тексти повинні бути представлені у зручному та мотивуючому способі, який зацікавить студентів і підтримає їхню мотивацію для читання.

Враховуючи ці критерії при відборі текстів для читання, можна створити ефективну іншомовну навчальну програму, яка сприятиме формуванню рецептивної мовної компетентності студентів.

Для досягнення успіху в формуванні англійськомовної рецептивної мовної компетентності студентів-вчителів, важливо розглядати кожен з наведених критеріїв відбору текстів для читання детальніше.

1. Відповідність змісту: Перш за все, текст повинен відповідати навчальній програмі та основним цілям навчання. Це означає, що зміст тексту повинен бути відповідним темі чи темам, які вивчаються на даному етапі навчання. Такий відбір текстів сприяє інтеграції навчання читання з іншими навчальними активностями та сприяє засвоєнню нового матеріалу.

2. Можливість реалізації тексту та його перспективність: Під час вибору текстів, слід враховувати їх потенціал для активного навчання. Тексти повинні надавати можливість студентам розвивати навички аналізу, критичного мислення та вираження власної думки. Також важливо обирати тексти, які мають перспективу використання в подальших етапах навчання та які сприяють збагаченню лексичного запасу студентів.

3. Доступність прочитання тексту: Недоцільно вибирати тексти, які є занадто важкими або надто легкими для студентів на їхньому поточному рівні мовної компетентності. Важливо підтримувати баланс

між викликами, які представляє текст, і здатністю студентів його розуміти. Це допомагає збільшити впевненість студентів у їхній здатності читати і розуміти тексти.

4. Презентація тексту: Окрім вмісту, спосіб, яким текст представлений, важливий для стимулювання зацікавленості студентів. Графічне оформлення, ілюстрації, аудіо- або відео-допомога можуть зробити текст більш привабливим і динамічним. Презентація також включає в себе завдання та питання, які допомагають активізувати розуміння тексту і стимулюють обговорення.

Загальний вибір текстів для читання повинен бути спрямованим на досягнення основних цілей навчання та розвитку ІКК. Дотримання цих критеріїв сприяє ефективному навчанню та підготовці майбутніх вчителів до професійної діяльності, де вони зможуть впроваджувати здобуті навички та знання в практику (Morrow, K., 1977, p.13).

Вибір текстів для читання в англійськомовному навчанні є процесом важливим і складним, і він визначається декількома ключовими критеріями, які мають важливе значення для формування рецептивної мовної компетентності студентів. Серед цих критеріїв, перший і, можливо, найважливіший - це **відповідність змісту** (Навчальні програми для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів).

Згідно з дослідженнями, проведеними дослідницею Ю. В. Чичеріною, важливо, щоб тема тексту і його смисл відповідали інтересам студентів. Це не тільки підвищує їхню мотивацію до вивчення англійської мови, але і створює передумови для подальшого застосування отриманої інформації у реальних життєвих ситуаціях поза межами університетських стін. Такий підхід сприяє більш успішному вивченню лексики та покращує її запам'ятовування.

Критерій **можливості реалізації тексту** також має велике значення. Матеріал повинен допомагати студентам досягати поставлених навчальних цілей та фокусуватися на розвитку навичок читання. Відбір текстів повинен враховувати не лише теми, передбачені навчальною програмою, але й спрямовувати їх на досягнення цілей у вивченні читання (Ніколаєва, 2002).

Критерій **доступності читання тексту** також вимагає уваги. Тексти повинні відповідати рівню знань та можливостей студентів, щоб не викликати або надмірну складність, або нудьгу. Рівень лексики та граматики в текстах повинен бути збалансованим, а новий лексичний матеріал має відповідати навчальній програмі (Ніколаєва, 2013).

Щодо **презентації тексту**, важливо, щоб вона була природньою і цікавою для студентів. Використання різних форматів, таких як оголошення, візитні картки чи вирізки з газети, може привернути увагу та підвищити інтерес до тексту. Крім того, це сприяє кращому розумінню характеру тексту, над яким студенти будуть працювати (Modern English Publications. Negle, S. J., & Sanders, S. L., 1986).

Зокрема, важливо враховувати вимоги до текстів, які мають використовуватися в навчанні. Вони повинні відповідати віковим особливостям студентів, відображати культурні та ментальні особливості носіїв мови, містити цікаву та нову інформацію для покращення мотивації студентів. Також важливо, щоб тексти були належною складності та автентичністю (Патієвич, 2015).

Вибір текстів для читання в навчанні англійської мови має враховувати різні критерії, які сприяють ефективному формуванню рецептивної мовної компетентності студентів і підготовці їх до подальшої професійної діяльності (Nunan, D., 1989).

Вибір навчальних текстів для самостійного читання в англійському навчанні має враховувати ряд критеріїв, які сприяють ефективному формуванню англійськомовної рецептивної мовної компетентності студентів. Вчений А. В. Крутських наголошує на важливості того, щоб інформація в текстах була актуальною для студентів і мала універсальний характер. Автентичні матеріали повинні відображати різні функціональні стилі мовлення, а самі тексти мають бути універсальними і використовуваними протягом тривалого часу (Pashler, H., McDaniel, M., Rohrer, D., & Bjork, R. A., 2008).

За словами вченого, текстовий матеріал має бути різноманітним і включати різні стилі мовлення, серед яких публіцистичний, газетний, науковий,

науково-технічний, офіційно-діловий тощо. Такий різноманітний підхід допомагає студентам опанувати різні стилі мовлення та розуміти їхню природу і особливості. Також важливо, щоб тексти відображали актуальні теми та питання, які відповідають сучасному світу та майбутній професійній діяльності студентів (Пашук, 2002).

Враховуючи ідеї вченого А. В. Крутських, можна виділити основні принципи відбору автентичних текстів для формування англійськомовної рецептивної мовної компетентності у читанні:

1. Врахування індивідуальних особливостей студентів: При відборі текстів важливо враховувати вікові та психологічні особливості студентів, їх рівень підготовки та індивідуальні потреби.

2. Спрямованість на професійну діяльність: Автентичний матеріал повинен бути спрямованим на використання в майбутній професійній діяльності студентів, відповідати їхнім професійним цілям та потребам.

3. Відповідність лексичного матеріалу навчальній програмі: Тексти мають містити лексичний матеріал, який відповідає темам, запропонованим в навчальній програмі, і сприяє розвитку лексичного запасу студентів.

4. Культурна інтеграція: Автентичні тексти повинні допомагати студентам краще розуміти культурні та ментальні особливості носіїв мови, що вивчається, і готувати їх до спілкування з іноземцями (Писанко, 2008).

Відбір автентичних текстів для навчання читанню в англійській мові вимагає уважного врахування цих принципів, щоб забезпечити ефективне навчання та мотивацію студентів до вивчення іноземної мови.

Наступним принципом відбору навчальних текстів для формування англійськомовної рецептивної мовної компетентності у читанні є відповідність тексту рівню володіння студентами іноземною мовою. Автентичний матеріал повинен бути адаптованим до їхнього рівня і забезпечувати зрозумілість і комфортність під час читання. Тексти мають містити більшість вже вивчених

іноземних слів та термінів, а нові лексичні одиниці повинні бути вписані в контекст таким чином, щоб їх значення стало очевидним для студентів.

Додатковим важливим принципом є інформативність тексту та його відповідність інтересам студентів (Pribram, K., 1972). Тексти мають стимулювати студентів до активного вивчення мови, викликати емоції та зацікавленість у подальшому навчанні. Вони повинні містити актуальну і корисну інформацію, яка відповідає їхнім потребам та майбутній професійній діяльності. Тексти також повинні розкривати питання, що стосуються професійних викликів та шляхів їх вирішення, допомагаючи студентам набувати не лише лінгвістичних, але й професійних знань.

Останнім важливим аспектом відбору текстів є їх оформлення. Правильне оформлення допомагає студентам швидше розпізнати тип тексту, розуміти його характер і готуватися до сприйняття інформації. Оформлення також може сприяти кращому запам'ятовуванню інформації та полегшити процес читання (Prentice Hall. Theisen, T., 2002).

У педагогічній практиці можна використовувати різні тексти з підручників, які відповідають цим принципам і сприяють ефективному формуванню англійськомовної рецептивної мовної компетентності у студентів.

Ми відібрали такі конкретні тексти:

THE BRITISH BROADCASTING

All British broadcasting is based on the tradition that it is a public service **accountable to the people through Parliament**. Two public bodies - The British Broadcasting Corporation (BBC) and the Independent Broadcasting Authority (IBA) – **provide television and radio services; they work to broad requirements and objectives placed on them by Parliament**. The Home Secretary regulates broadcasting generally, is answerable to Parliament on broad policy questions, and may issue directions on a number of technical and other matters.

Television viewing is by far the most popular leisure pastime in Britain. Average viewing time per person is nearly 24 hours a week. Households with television must buy a licence each year; they cost £12 for black and white and £ 34 for colour.

The constitution and finances of the BBC **are governed by** the Royal Charter and a Licence and Agreement. The Corporation of 12 governors (each appointed by the Queen on the advice of the Government and including separate governors for Scotland, Wales and Northern Ireland), is responsible for all aspects of broadcasting. Committees advise them on a wide range of matters including the social effects of television, religious broadcasting, music, agriculture, schools broadcasting, further education, programmes for immigrants, science and engineering and charitable appeals. The governors appoint the Director General who is chairman of the BBC's board of management.

The IBA's constitution and finances are governed by statute. Its members (three of whom have responsibility for Scotland, Wales and Northern Ireland) are appointed by the Home Secretary. The IBA does not produce radio or television programmes; these are provided by commercial programme companies. Its main functions are to appoint the companies, supervise programme arrangements, control advertising and build, own and operate transmitting stations. The chief executive officer of the IBA,

the Director General, is **supported by headquarters** and regional office staff covering all technical and administrative services.

Fifteen television programme companies hold contracts to provide television programmes in the 14 independent television regions.

In consultation with the IBA, each company plans the content of the programmes to be broadcast in its area. These are produced by the company itself and by other programme companies or purchased from elsewhere.

Four television channels are in operation. Through coordinated planning on its two services the BBC **caters simultaneously for people of different interests**. BBC-1 presents more programmes of general interest, such as light entertainment, sport, current affair, children's programmes, while BBC-2 **places greater emphasis on** minority interests, providing a larger element of documentaries, travel programmes, serious drama, music, and international films.

BBC radio has four national channels. Radio 1 provides a programme of pop music, while radio 2 provides light entertainment and music as well as being the principal channel for the coverage of sport. Radio 3 provides mainly classical music and in the evening also offers adult education programmes. Radio 4 is the main speech programme, providing the principal news and information service.

The BBC External Services broadcast by radio to most countries overseas, using English and many other languages. The language in which the External Services broadcast and the length of time each is on the air are prescribed by the Government. Radio for overseas is also produced by the radio services of the Central Office of Information (COI).

What exactly is the Internet?

Research on dividing information into packets and **switching them from computer to computer** began in the 1960s. The U.S. Department of Defence Advanced Research Projects Agency (ARPA) funded a research project that created a packet switching network known as the ARPANET. ARPA also funded research projects that produced two satellite networks. In the 1970s ARPA was

faced with a dilemma: each of its networks had advantages for some situations, but each network was **incompatible** with the others. ARPA focused research on ways that networks could be interconnected, and the Internet was envisioned and created to be an interconnection of networks.

The Internet technology was developed principally by American computer scientists Vinton Cerf in 1973 as part of an ARPA project managed by American engineer Robert Kahn.

In 1989 many of these technologies were combined to create the World Wide Web. Initially designed to aid communication among physicists who worked in widely separated locations, the Web became immensely popular and eventually replaced other tools. Also during the 1980s, the U.S. government began to **lift restrictions** on who could use the Internet, and commercialization of the Internet began. In the early 1990s, with the users no longer restricted to the scientific or military communities, the Internet **quickly expanded** to include universities, companies of all sizes, libraries, public and private schools, local and state governments, individuals, and families.

A sprawling and loosely organized computer communications network made up of many smaller networks patched together, Internet is owned and controlled by no single entity.

Several **technical challenges** must be **overcome** if the Internet is to continue growing at the current phenomenal rate. The **primary challenge**

is to create enough capacity to accommodate increases in traffic. **Internet traffic is increasing** as more people become Internet users and existing users send ever greater amounts of data.

The Post-industrial Age is the information age, and the means to acquire, store, manipulate and use information will lead to success and power. That is why electronic transfer of information is so important to education. Moreover, since electronic communications are global, this technology **creates many opportunities for cultural and linguistic exchange**, impacting on language education and our roles as language teachers and cultural ambassadors.

Загальна мета формування англійськомовної рецептивної компетентності у читанні полягає в розвитку студентів як компетентних читачів та інтерпретаторів інформації англійською мовою. Для досягнення цієї мети, важливо правильно підбирати навчальний матеріал для читання. Процес відбору текстів для читання є складним завданням, що вимагає уважності до різних аспектів.

Дослідження та аналіз внесених вченими принципів та критеріїв відбору текстів дозволяє сформулювати основні висновки:

1. Важливим критерієм відбору текстів є відповідність змісту тексту інтересам студентів. Тексти повинні бути актуальними та стосуватися тем, що студенти зможуть зустріти в реальному житті, поза межами навчального закладу.

2. Матеріали для читання повинні відповідати можливостям студентів та рівню їхнього мовного досвіду в іноземній мові. Лексика має бути доступною, але включати нові слова та вирази для поступового розширення лексичного запасу студентів.

3. Відбір текстів також повинен враховувати культурні та ментальні особливості носіїв мови. Тексти мають допомагати студентам краще розуміти культуру та життя мовного співтовариства.

4. Тексти повинні відповідати функціональним стилям мовлення іноземної мови. Студенти повинні мати можливість працювати з текстами різних стилів, таких як художній, публіцистичний, науковий тощо.

5. Важливим аспектом є оформлення тексту, яке допомагає студентам швидше розпізнавати тип тексту та готуватися до сприйняття інформації.

6. Крім того, тексти мають бути інформативними та відповідати інтересам студентів. Вони повинні містити актуальну і корисну інформацію, що сприяє мотивації до вивчення мови.

Правильно підібрані тексти допомагають студентам розвивати різні аспекти мовної компетентності, включаючи лексичний запас, розуміння тексту та мотивацію до вивчення іноземної мови (Tomlinson, C. A., 1999).

2.2 Комплекс вправ для формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні з використанням автентичних текстів у процесі самостійної роботи

Комплекс вправ для формування англійськомовної рецептивної мовної компетентності у читанні для майбутніх викладачів англійської мови має на меті розвивати лексичні знання, навички та усвідомленість лексики у студентів. При розробці цих вправ були враховані рекомендації відомих вчених, таких як Н. К. Скляренко та Н. М. Тарасюк.

Комплекс вправ має включати обов'язкові компоненти, які включають завдання, виконання завдання та контроль. Це допомагає студентам у розумінні та відстеженні їхнього прогресу (Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти).

Основними лексичними навичками, які мають формуватися завдяки цим вправам, є розпізнавання та розрізнення слів, співвіднесення слів до об'єктів чи явищ, мовна здогадка, створення фразової та понадфразової єдності англійською мовою.

Лексична усвідомленість також відіграє важливу роль у формуванні мовної компетентності. Студентам пропонується аналізувати процеси формування англійської мови, робити висновки та вдосконалювати свої мовні навички.

Важливою є також підсистема вправ, яка включає ознайомлення з новими лексичними одиницями, формування рецептивних навичок на рівні окремих слів, фраз та речень, а також роботу на рівні понадфразових єдностей. Це допомагає студентам засвоювати лексичні знання на різних рівнях складності.

Узагальнюючи, комплекс вправ для формування англійськомовної рецептивної мовної компетентності у читанні розробляється з урахуванням кількох етапів і має на меті розвивати лексичні знання та навички студентів, підвищувати їхню лексичну усвідомленість та робити навчання більш ефективним.

Комплекс вправ спрямований на те, щоб студенти могли успішно розуміти і аналізувати тексти англійською мовою, розширювати свій активний

та пасивний словниковий запас, а також вивчати особливості вживання лексичних одиниць у різних контекстах.

Ознайомлення з новими лексичними одиницями включає завдання, які сприяють введенню нового матеріалу та ознайомленню студентів із новими словами чи виразами. Це може бути опрацювання нових тематичних одиниць, вивчення нового словника чи аналіз текстів, де зустрічаються нові лексичні одиниці.

Навички розрізнення, співвіднесення слів та фраз, а також мовної здогадки про слово формуються через завдання, які вимагають визначення значень слів за контекстом, встановлення асоціацій між словами та їх об'єктами, а також вигадкування англійських слів на основі поданих означень чи характеристик.

Формування рецептивних лексичних навичок на рівні фразової та понадфразової єдності полягає в вивченні фразеологічних одиниць, сталих виразів, мовних кліше та роботі з текстами, де вони зустрічаються (Психологія: підручник, 1999). Студенти мають здатність аналізувати фрази та їх значення в різних ситуаціях та контекстах.

Всі ці вправи спрямовані на розвиток рецептивної мовної компетентності у читанні, що є важливою складовою формування мовної компетентності студентів, які планують стати викладачами англійської мови. Даний комплекс вправ сприяє активному навчанню, розвиває лексичну усвідомленість та сприяє кращому розумінню та аналізу текстів англійською мовою.

Процес формування лексичної компетентності в англійській мові передбачає послідовний ряд етапів, відзначених науковцями Л. П. Павловою та Н. М. Тарасюк.

Перший етап спрямований на введення студентів у нову лексику та розкриття основних аспектів нових слів. В цей період відбувається ознайомлення з графічним зображенням слів та їхніми значеннями. Це дозволяє студентам освоювати основи англійської лексики та отримувати сенсорну інформацію про нові слова (Радецька, 2004).

Другий етап передбачає поглиблену роботу над лексикою. На цьому етапі студенти повинні вміти розпізнавати письмову форму слів та встановлювати її зі значенням. Важливо розвивати словотворчу та контекстуальну здогадку. Робота на цьому рівні включає аналіз слів, словосполучень та речень.

На останньому етапі формується рецептивна лексична компетентність на рівні тексту. Тут студенти вже мають здатність розуміти значення лексичних одиниць в різних текстових контекстах та виявляти їхню роль у сприйнятті тексту в цілому.

У роботі над формуванням цих етапів ми розробили комплекс вправ, які сприяють вивченню англійської лексики та розвитку лексичної компетентності в читанні. Наш комплекс включає інтерактивні тестові завдання з теми «Засоби масової інформації» для студентів другого курсу, які допомагають активізувати мовленнєві дії на різних рівнях: від окремого слова до тексту в цілому (Робоча програма з іноземної мови (англійської) для студентів спеціальності «Східні мови», 2017).

Підгрупа вправ 1. Вправи на ознайомлення з новими ЛО

Вправа 1. Інструкція: Match the words to their definitions. Режим доступу: <https://wordwall.net/uk/resource/62346913>

0:26

to regulate	broadcasting	coverage	headquarters	to cater for	statute
to supervise	charitable	external service	to appoint	programmes arrangement	a licence

____	a law passed by a parliament, council etc. and formally written down	____	to be in charge of an activity or person and make sure that things are done in the correct way
____	to provide particular group of people with the things they need or want	____	relating to foreign countries
____	the main building or offices used by a large company or organisation	____	when a subject or event is reported on television or radio
____	the business of making television and radio programmes	____	to choose someone for a position or a job
____	the way in which something is organized	____	relating to giving help to the poor
____	to control an activity or process especially by rules	____	an official document giving you permission to own. or to do something

Здати відповіді

Вправа 2. Інструкція: Match the words with pictures to their definitions.

Режим доступу: <https://wordwall.net/uk/resource/36370845/newspapers-b1->

b2

0:04

____	entertaining newspaper about stars and rumors	____	movement to and fro or around something
____	a group of people that is united by common interests in reading	____	a special characteristic of something
____	judging somebody, being based on particular features of this person; being unobjective	____	front page, where is situated the most significant piece of information
____	adding of something; giving extra elements/details	____	serious newspaper that contains the main information about current affairs
____	a shocking or appalling title on the first page	____	a person that writes the columns with information

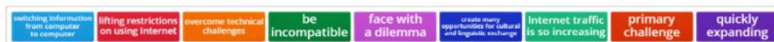
Здати Відповіді

Вправа 3. Інструкція: Fill in the blanks in the sentences with the suitable words.

Режим доступу: <https://wordwall.net/uk/resource/37773549/what-is-the-internet>

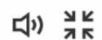
0:11

- 1.To create the Internet technology the researches had to .
- 2.The Internet becomes extremely popular in our country and that today almost every company has its own site.
- 3.With the servers are often down.
- 4.E-commerce is the result of as initially the Internet was designed for military and scientific purposes.
- 5.When the first computers were invented it was next to impossible to imagine .
6. of this research is developing wireless Internet technologies.
- 7.I always while buying modern appliances: whether to buy powerful and fashionable one or the same but of simple design.
- 8.As the Internet becomes a global phenomenon, one of its main functions is .
- 9.It's better to buy both a computer and a printer manufactured by the same company as they could .

Здати Відповіді

Також був підібраний текст на закріплення знань. Посилання на тест:
<https://vseosvita.ua/test/zasoby-masovoi-informatsii-2947701.html>

Вміст тесту:

ЗАПИТАННЯ №1 з однією правильною відповіддю

Балів: 3%

Підбери визначення newspaper...

- a piece of writing in a paper or a magazine
- nothing important
- The Times, Holos Ukrainy, The Washington Post
- think that something is true

ЗАПИТАННЯ №2 з однією правильною відповіддю

Балів: 3%

Підбери визначення article...

- a piece of writing in a paper or a magazine
- think that something is true
- get information or facts
- a description of the weather for the next few days

ЗАПИТАННЯ №3 з однією правильною відповіддю

Балів: 3%

Підбери визначення find out...

- get information or facts
- a piece of writing in a paper or a magazine
- take place
- nothing important

Запитання №4 з однією правильною відповіддю

Розроблений комплекс вправ для формування у майбутніх вчителів англійськомовної ЛК у читанні з використанням інтерактивних тестових завдань ми застосували у процесі навчання студентів під час педагогічної практики. У наступному підрозділі ми опишемо модель організації пробного навчання з використанням розробленої підсистеми вправ.

В результаті вивчення та аналізу різноманітних підходів до формування лексичної компетентності у читанні, а також враховуючи особливості майбутніх

викладачів англійської мови, ми визначили та розробили комплекс вправ, спрямований на покращення лексичних навичок та лексичної усвідомленості студентів другого курсу.

Цей комплекс вправ базується на наступних принципах:

1. Поступове набуття лексичних знань: Спочатку студенти ознайомлюються з новими словами, їх графічним зображенням та значенням. Це допомагає накопичити сенсорну інформацію про нові слова.

2. Співвіднесення слова з його значенням: Студенти навчаються впізнавати письмову форму слова та пов'язувати її із відповідним значенням. Вони також розвивають словотворчу та контекстуальну здогадку.

3. Активізація мовленнєвих дій на різних рівнях: Комплекс вправ включає завдання на рівні окремих слів, словосполучень, речень та текстів. Це допомагає студентам розширювати свою лексичну компетенцію та використовувати отримані знання у різних аспектах мовленнєвої діяльності.

4. Використання інтерактивних тестових завдань: Для більшої ефективності навчання та підвищення зацікавленості студентів, ми використовуємо інтерактивні тестові завдання, які дозволяють активно взаємодіяти з матеріалом та перевіряти свої знання в реальному часі (Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання іноземних мов і культур: етапи становлення і розвитку», 2022).

Розроблений нами комплекс вправ спрямований на підвищення ефективності формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні та підготовки майбутніх викладачів англійської мови до успішної професійної діяльності. Впровадження цих вправ може сприяти поліпшенню рівня розуміння, активного використання та вивчення лексики у контексті, а також забезпечити студентів необхідними навичками для подальшого викладання англійської мови.

2.3 Пробне навчання з перевірки ефективності розробленого комплексу вправ

Наш підхід до організації процесу навчання визначається як систематичний та спрямований на досягнення конкретної мети - формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні серед студентів другого курсу. Ця методика ґрунтується на розробці та використанні комплексу вправ, які включають інтерактивні тестові завдання, з метою стимулювання активної навчальної діяльності студентів та досягнення оптимальних результатів у навчанні.

Ми базуємо нашу методологію на сучасних теоретичних та методичних підходах, враховуючи дослідження таких вчених, як В. В. Черниш, Н. М. Тарасюк та інших. Вони надають фундаментальні концепції щодо побудови моделі навчання та розробки навчальних програм, що відповідають сучасним вимогам освітнього процесу (Скляренко, 1999).

Мета навчання – формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні є ключовою складовою нашої моделі. Вона визначає весь навчальний процес та спрямовує студентів на досягнення визначеної мети.

Об'єкт навчання, який полягає в процесі формування лексичної компетентності, також зазначений у нашій методиці. Ми розуміємо, що студенти, які вивчають англійську мову як майбутні викладачі, повинні мати глибоке розуміння лексичних аспектів мови для подальшого викладання.

Ми також докладемо зусиль у визначенні суб'єктів навчання та впроваджуємо принцип індивідуального підходу. Студенти другого курсу є основними суб'єктами навчання, і ми ставимо перед ними вимоги та завдання, що відповідають їхнім потребам та рівню підготовки.

Наша модель освітнього процесу підтримується педагогічними концепціями, які покликані забезпечити систематичність, послідовність та ефективність навчання. Ми враховуємо такі фактори, як розподіл годин, контроль результатів та реалізацію методики у відповідності до сучасних освітніх стандартів.

В цілому, наша модель навчання та методика використання інтерактивних тестових завдань спрямовані на підготовку студентів до успішного викладання англійської мови та розвиток їхньої лексичної компетентності в читанні, що важливо для їхньої професійної діяльності.

Завдання навчання, спрямованого на формування англійськомовної лексичної компетентності в читанні за допомогою інтерактивних тестових завдань, включають (Смоліна, 2010, с. 16):

1. Розвиток лексичних навичок: Студенти повинні активно вивчати та засвоювати нову лексику, збагачуючи свій словниковий запас. Це може включати навчання нових слів, фраз, виразів, а також їх відповідне вживання в контексті.

2. Розрізнення англійських слів: Студенти повинні навчитися розрізняти схожі за звучанням англійські слова та розуміти їхнє значення в контексті. Це допомагає уникати помилок у сприйнятті тексту.

3. Формування лексичної усвідомленості: Студенти повинні усвідомлювати не лише значення окремих слів, але і їхню роль у мовленні, їхню місце в мовній системі та способи вживання в різних ситуаціях.

4. Співвіднесення слів та концепцій: Навчання студентів асоціювати слова з конкретними об'єктами, явищами чи поняттями. Наприклад, якщо вони вчать слово «computer» вони повинні сприймати його як об'єкт технології та розуміти його в контексті комп'ютерних систем.

5. Здогадки про значення слів з контексту: Студенти мають розвивати навичку визначення значення слів за контекстом, навіть якщо їм не відомо всі деталі. Це важливо для ефективного читання і розуміння тексту.

6. Розвиток навичок мовного аналізу: Студенти повинні навчитися аналізувати мовну структуру тексту, виявляти важливі слова та вирази, які впливають на зміст тексту.

7. Робота з термінами і поняттями професійної сфери: Оскільки студенти підготовлюються до викладання англійської мови, важливо, щоб вони засвоювали лексику та терміни, які стосуються їхньої майбутньої професійної сфери, наприклад, освіти та методики навчання.

8. Застосування лексики в практичних завданнях: Студенти повинні мати можливість використовувати засвоєну лексику у різних видах мовленнєвої діяльності, таких як ведення уроків, підготовка навчальних матеріалів, написання текстів тощо.

9. Активна участь у навчальному процесі: Студенти повинні брати участь у виконанні інтерактивних тестових завдань, взаємодіяти з текстами та відповідати на питання, що допомагає закріпити знання.

10. Постійне оновлення та підвищення лексичної компетентності: Навчання не завершується після завершення курсу. Студенти повинні прагнути постійно поповнювати свій словниковий запас та вдосконалювати лексичні навички.

Ці завдання спрямовані на досягнення глибокого розуміння англійської мови та підготовку студентів до ефективного викладання її в майбутньому.

Для реалізації нашої освітньої моделі у кредитно-модульній системі навчання ми дотримувалися рекомендованого навчального плану Київського національного лінгвістичного університету, де проводилось пробне навчання як частина нашого дослідження. У процесі розробки навчальної програми для формування англійськомовної лексичної компетентності в майбутніх вчителів англійської мови, ми враховували модульну структуру курсу навчання, основні організаційні форми навчання, кількість годин, передбачену на вивчення англійської мови студентами другого курсу КНЛУ (Соломко, 2013, с. 35).

Робоча програма дисципліни «Практика усного і писемного мовлення англійської мови» налічує два модулі і включає 360 годин навчання. Це розподіляється на 180 годин у третьому семестрі та 180 годин у четвертому семестрі. Для самостійної роботи студентів відводиться 156 годин, зокрема 78 годин у третьому семестрі та 78 годин у четвертому семестрі. Отже, на аудиторну роботу відводиться 204 години за навчальний рік, а саме 102 години

у третьому семестрі та 102 години у четвертому семестрі відповідно. З цього часу 45 годин в кожному семестрі призначається на формування лексичних навичок у читанні, включаючи 25 годин аудиторної роботи та 20 годин самостійної роботи студентів.

У третьому семестрі студенти вивчають теми «Засоби масової інформації» та «Театр», кожна з яких передбачає 68 годин навчання, розділені на 36 годин аудиторної роботи та 32 години самостійної роботи. За нашою моделлю, ми рекомендуємо відвоювати 50 годин на розвиток навичок читання в кожному семестрі. У результаті 25% часу відводиться на формування лексичних навичок у читанні. Таким чином, студенти повинні витратити 9 годин аудиторної роботи та 8 годин самостійної підготовки для вивчення теми «Засоби масової інформації».

Ця модель була успішно реалізована на другому курсі. Спершу студенти проходили вхідний інтерактивний тест, який допоміг визначити їхній рівень сформованості англійськомовної лексичної компетентності в читанні перед використанням інтерактивних тестових завдань. На основному етапі навчання вони активно взаємодіяли з інтерактивними вправами, що сприяли формуванню їхніх лексичних навичок на різних рівнях мови. Такий підхід дозволив студентам покращити свої лексичні навички та глибше розуміти англійську мову.

Наша програма навчання для формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні спрямована на студентів другого курсу Київського національного лінгвістичного університету. Вона розроблена на основі кредитно-модульної системи навчання та рекомендованого навчального плану цього університету. Програма охоплює два семестри, з інтенсивним навчанням у третьому та четвертому семестрах.

Метою цієї програми є формування лексичної компетентності в англійському читанні у майбутніх учителів англійської мови. Студенти мають оволодіти різними видами мовленнєвої діяльності, зосереджуючись на розвитку вмінь читання.

Програма розпочинається з визначення рівня сформованості лексичної компетентності студентів за допомогою вхідного інтерактивного тесту. Це допомагає індивідуалізувати навчання та адаптувати його до потреб кожного студента.

На початковому етапі навчання студенти знайомляться з новою лексиною, вивчають графічне зображення слова та його значення. Проводиться пояснення вживання цієї лексики в мовленні (Сяська, 2013). На цьому етапі набувається первинна або сенсорна інформація про нові слова.

На основному етапі навчання студенти використовують інтерактивні тестові завдання для розвитку лексичних навичок. Вони працюють зі словами, словосполученнями, реченнями та текстами, покращуючи свою здатність розуміти та використовувати англійську лексику в контексті. Ці вправи допомагають студентам розвивати гнучкість мислення, контекстуальну здогадку та професійні навички роботи з англійським матеріалом.

Програма також передбачає індивідуальну роботу студентів над розвитком їхніх лексичних навичок у читанні. Студенти мають витратити час на самостійну підготовку та вдосконалення своїх здібностей читання.

Загалом, програма навчання розвиває навички та вміння читання студентів у різних аспектах, починаючи від слів і закінчуючи текстами. Вона спрямована на створення високої лексичної компетентності у майбутніх вчителів англійської мови та готує їх до викладання цієї мови на професійному рівні.

На завершальному етапі цієї програми навчання, студентам пропонується виконати вихідний тест, спрямований на оцінювання їхнього рівня сформованості англійськомовної лексичної компетентності з теми «Засоби масової інформації». Цей етап дозволяє студентам оцінити ефективність використання інтерактивних тестових завдань під час навчання, а також отримати об'єктивну оцінку своєї підготовленості. Викладачі, у свою чергу, проводять оцінку рівня сформованості англійськомовної лексичної компетентності студентів і надають їм необхідні рекомендації для подальшого удосконалення (Проблеми сучасної педагогічної освіти).

Отже, в описаній моделі освітнього процесу з формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні, з використанням інтерактивних тестових завдань, дотримуються вимог кредитно-модульної системи. Важливо відзначити, що ефективність цієї моделі була перевірена під час пробного навчання, що підтверджує її доречність та практичну цінність для майбутніх вчителів англійської мови.

Для оцінки ефективності використання інтерактивних тестових завдань у процесі навчання англійської мови, ми використали метод пробного навчання. Саме метод пробного навчання дозволив нам провести дослідження та оцінити результати використання розробленої нами методики.

Пробне навчання, за визначенням С. Ю. Ніколаєвої, є спеціальним педагогічним інструментом, в якому викладач має використовувати свою педагогічну інтуїцію та ерудицію. Цей підхід базується на дослідженні та перевірці гіпотези. У нашому випадку, метою пробного навчання було оцінити ефективність розробленої нами методики формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні з використанням інтерактивних тестових завдань серед майбутніх вчителів англійської мови.

Пробне навчання було організоване та проведене під час педагогічної практики в Київському національному лінгвістичному університеті у першому семестрі 2023-2024 навчального року. Цей процес тривав 18 академічних годин, що еквівалентно 9 практичним заняттям. В пробному навчанні брали участь студенти другого курсу факультету германської філології і перекладу, які навчаються за спеціалізацією «Середня освіта. Мова і література (англійська)».

Основні завдання пробного навчання включали:

1. Розробку гіпотези для проведення експерименту.
2. Створення вхідного та вихідного тестів для оцінки рівня сформованості англійськомовної лексичної компетентності у читанні з використанням інтерактивних тестів.
3. Розробку комплексу вправ для формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні з використанням інтерактивних тестових завдань.

4. Проведення аналізу результатів пробного навчання та їх інтерпретацію.

Кожен етап пробного навчання був ретельно розроблений та впроваджений з метою дослідження ефективності методики. Пробне навчання допомогло збільшити розуміння ефективності використання інтерактивних тестів у процесі навчання англійської мови та підготувати студентів до майбутньої роботи як вчителів англійської мови.

Була сформульована гіпотеза для пробного навчання, в основу якої покладено теоретичні підстави та методичну розробку навчання майбутніх вчителів англійської мови, які були описані у попередніх розділах нашої роботи. Гіпотезу пробного навчання сформульовано так: формування англійськомовної мовної компетентності у студентів другого курсу буде більш ефективним у разі використання розробленого нами комплексу вправ з використанням інтерактивних тестових завдань для навчання читання. З метою перевірки цієї гіпотези перед нами стояли наступні завдання:

1. Провести вступне тестування для визначення рівня сформованості англійськомовної мовної компетентності у читанні серед студентів другого курсу з використанням розробленого комплексу вправ і інтерактивних тестів, щоб мати можливість порівняти його з рівнем, сформованим після пробного навчання.

2. Провести пробне навчання з використанням розробленого нами комплексу вправ з метою перевірити ефективність нашої методики формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні з використанням інтерактивних тестів.

3. Провести після завершення пробного навчання вихідне тестування для визначення рівня сформованості англійськомовної лексичної компетентності у читанні у майбутніх вчителів англійської мови.

4. Провести аналіз результатів пробного навчання та їх інтерпретацію.

5. Сформулювати висновки щодо пробного навчання, розробленої методики формування англійськомовної мовної компетентності у читанні за допомогою інтерактивних тестів та надати рекомендації для подальшого використання.

У таблиці 2.1 наведена структура пробного навчання, яку ми реалізували.

Таблиця 2.1

Структура пробного навчання

Етапи пробного навчання	Дата проведення	Кількість занять	Завдання етапів
Зріз до пробного навчання	04.10.2023	1	Визначити рівень сформованості англійськомовної ЛК у читанні за допомогою інтерактивних тестових завдань у майбутніх викладачів АМ до використання розробленої нами методики.
Пробне навчання	04.10.23- 18.10.23	7	Провести пробне навчання з використанням розробленого нами комплексу вправ та сформуванати у студентів другого курсу необхідну компетентність.
Зріз після пробного навчання	19.10.23	1	Визначити рівень сформованості у майбутніх викладачів АМ англійськомовної ЛК у читанні за допомогою використання інтерактивних тестових завдань після пробного навчання.

У процесі контролю і оцінювання лексичних навичок студентів у читанні з використанням інтерактивних тестових завдань визначені певні об'єкти, на які спрямована увага. Основними об'єктами контролю стали такі важливі аспекти:

1. Впізнавання форми лексичної одиниці (ЛО): Студенти повинні бути здатні не лише ідентифікувати окремі слова, але й розрізняти їх форму та будову.

2. Співвіднесення ЛО на рівні слова та словосполучення: Крім самої форми, важливо встановлювати зв'язки між словами та їхнім контекстом у словосполученнях.

3. Співвіднесення ЛО зі значенням на рівні речення: Студенти мають розуміти, як зміст окремих слів впливає на розуміння цілого речення.

4. Використання мовної здогадки: Важливим аспектом є здатність студентів до аналізу та висновків на основі тексту за допомогою мовних здогадок.

Для оцінки рівня сформованості лексичних навичок студентів у читанні з використанням інтерактивних тестових завдань були розроблені конкретні критерії оцінювання:

1. Правильність розуміння ЛО на рівні слова: Студенти оцінювалися за їхню здатність правильно розпізнавати окремі слова в тексті.

2. Правильність розуміння ЛО на рівні словосполучення: Оцінка включала здатність студентів розуміти значення слів у контексті словосполучень.

3. Правильність розуміння ЛО на рівні речення: Оцінка полягала у визначенні того, наскільки студенти розуміли значення слів у контексті цілих речень.

Для відстеження рівня навичок були розроблені вхідний і вихідний тести, які використовувалися на платформі Всеосвіта. Вхідний тест був націлений на тему, яку студенти вивчали на початку навчального року, в той час як вихідний тест базувався на тій же самій темі, але вже після завершення пробного

навчання. Обидва тести були ідентичні за змістом завдань та містили питання, спрямовані на оцінку лексичних навичок студентів у читанні. Максимальна кількість балів, яку можна було отримати за тести, становила 5.

Тест на тему «Засоби масової інформації»

Питання 1: What is the main purpose of a newspaper?

- a) To entertain readers with fictional stories.
- b) To provide detailed information on a variety of topics.
- c) To showcase the latest fashion trends.

Правильна відповідь: b) To provide detailed information on a variety of topics.

Питання 2: Which term describes a news report that is broadcast live as events unfold?

- a) Pre-recorded news.
- b) Breaking news.
- c) Editorial.

Правильна відповідь: b) Breaking news.

Питання 3: What does the acronym «CNN» stand for?

- a) Central News Network.
- b) Cable News Network.
- c) Current News Notification.

Правильна відповідь: b) Cable News Network.

Питання 4: Which of the following is NOT a type of mass media?

- a) Radio.
- b) Social media.
- c) Telepathy.

Правильна відповідь: c) Telepathy.

Питання 5: Who is known for their investigative journalism, uncovering government secrets and corporate scandals?

- a) Weather reporters.
- b) War correspondents.
- c) Investigative journalists.

Правильна відповідь: c) Investigative journalists.

Питання 6: What is the term for a regularly published magazine that focuses on a specific subject or industry?

- a) Periodical.
- b) Brochure.
- c) Pamphlet.

Правильна відповідь: a) Periodical.

Питання 7: Which media outlet is primarily associated with delivering news via short, concise messages, often limited to 280 characters per post?

- a) Television.
- b) Radio.
- c) Twitter.

Правильна відповідь: c) Twitter.

Питання 8: What is the role of an ombudsman in journalism?

- a) To report breaking news.
- b) To oversee and address public concerns about journalistic ethics and accuracy.
- c) To host talk shows.

Правильна відповідь: b) To oversee and address public concerns about journalistic ethics and accuracy.

Питання 9: Which term refers to the use of visuals, such as images and videos, to convey information in a news story?

- a) Verbal reporting.
- b) Multimedia journalism.
- c) Radio broadcasting.

Правильна відповідь: b) Multimedia journalism.

Питання 10: Who is credited with inventing the World Wide Web (WWW) in 1989?

- a) Mark Zuckerberg.
- b) Tim Berners-Lee.
- c) Bill Gates.

Правильна відповідь: b) Tim Berners-Lee.

Висновки щодо впровадження цього тесту на тему «Засоби масової інформації» наступні:

1. Складний рівень складності: Тест включає складні запитання, що допомагають оцінити глибоке розуміння теми. Це важливо для визначення рівня знань студентів.

2. Покриття різних аспектів теми: Тест охоплює різні аспекти теми «Засоби масової інформації», включаючи типи медіа, термінологію та історичні факти. Це дозволяє оцінити глибину знань студентів.

3. Оцінка англійської мови: Тест також дозволяє оцінити рівень володіння англійською мовою студентами, оскільки всі запитання і відповіді в англійській мові.

4. Перевірка критичного мислення: Деякі запитання спрямовані на оцінку критичного мислення, наприклад, те, що стосується ролі журналістів-розслідувачів.

5. Зростання інтересу до теми: Складні запитання можуть спонукати студентів до додаткових досліджень і поглибленого вивчення теми.

6. Адаптованість: Тест може бути адаптованим та розширюваним відповідно до потреб освітнього процесу та рівня студентів.

Загалом, цей тест може бути корисним інструментом для вимірювання рівня знань студентів з теми «Засоби масової інформації» та сприяти їхньому глибокому розумінню цієї теми. Однак слід також враховувати, що наступний крок – аналіз результатів тесту та використання їх для покращення навчального процесу.

Студенти другого курсу, які спеціалізуються в галузі «Середня освіта (англійська мова і література)», були запрошені пройти вхідне і вихідне тестування з метою визначення рівня сформованості англійськомовної лексичної компетентності в читанні з використанням інтерактивних тестових завдань, яка є важливою для майбутніх вчителів англійської мови та літератури.

Ми виходили з методу визначення середнього коефіцієнта навченості, розробленого В. П. Безпальком. Згідно з його методологією, коефіцієнт навченості 0,7 або більше вказує на достатній рівень сформованості вмінь (Шовковий, 2018).

Формула, якою ми визначали коефіцієнт навченості, виглядає так: $K = Q / N$, де K - це коефіцієнт навченості, Q - кількість балів, набраних студентом за правильні відповіді, а N - максимальна кількість балів, яку студент міг отримати (Шостак, 2015).

Для досягнення нашої мети, якою була перевірка рівня сформованості англійськомовної лексичної компетентності в читанні з використанням інтерактивних тестів, ми аналізували результати вхідних і вихідних тестів і визначили приріст. У таблиці 2.2 подані зібрані дані, які найкраще відображають прогрес студентів.

Таблиця 3.2

Результати проведеного пробного навчання

№	Прізвище, ім'я, по батькові студента	Кількість балів, отриманих за вхідний тест (коефіцієнт навченості)	Кількість балів, отриманих за вихідний тест (коефіцієнт навченості)	Приріст коефіцієнта навченості
1	Бе-ій Юлія	4 (0,8)	5 (1)	0,2
2	Ва-ка Дар'я	4 (0,8)	5 (1)	0,2
3	Во-ко Марія	3 (0,6)	4 (0,8)	0
4	Гу-на Іванна	3 (0,6)	4 (0,8)	0,2
5	Зав-ка Валерія	3 (0,6)	4 (0,8)	0,2

6	Ку-ля Вероніка	5 (1)	5 (1)	0
7	Ма-ур Єлізавета	3 (0,6)	5 (1)	0,4
8	Ма-та Марія	5 (1)	5 (1)	0
9	Ми-люк Станіслав	3 (0,6)	4 (0,8)	0,2
10	Мос-чук Вікторія	4 (0,8)	5 (1)	0,2
11	Па-ко Марина	4 (0,8)	5 (1)	0,2
12	Спірі-ва Анастасія	4 (0,8)	5 (1)	0,2
13	Ша-ан Катерина	5 (1)	5 (1)	0
	Загальний середній показник	3,8 (0,76)	4,6 (0,92)	0,16

Ця таблиця відображає результати студентів зі спеціалізацією «Середня освіта (англійська мова і література)» за вхідним і вихідним тестами, а також їхній приріст коефіцієнта навченості.

Таблиця 2.2 надає нам змогу побачити, що загальний середній показник підвищився на 0,16. Важливо відзначити, що студенти другого курсу проявили високий рівень засвоєння англійської мови. З урахуванням цих даних, можна зазначити, що протягом короткого часу майбутнім вчителям вдалося покращити свої результати у процесі набуття навичок англійської мови, зокрема в читанні за допомогою інтерактивних тестових завдань.

Отримані результати підтверджують нашу гіпотезу, сформульовану в попередньому розділі, і свідчать про досягнення мети. Розроблена нами методика виявилася ефективною і може значно підвищити рівень володіння англійською мовою в майбутніх вчителів англійської мови під час читання завдань із використанням інтерактивних тестів.

Отже, результати проведеного дослідження свідчать про успішність розробленої нами методики формування лексичних навичок в англійському читанні з використанням інтерактивних тестових завдань. На підставі цих досліджень, ми рекомендуємо впровадження нашої методики у навчальний процес для підготовки майбутніх вчителів англійської мови.

Базуючись на результатах нашого дослідження та ефективності методики формування англійськомовної лексичної компетентності в читанні за допомогою інтерактивних тестових завдань, ми надаємо наступні рекомендації щодо подальшого впровадження такого типу навчання:

1. Інтеграція інтерактивних тестових завдань у план навчального процесу: Рекомендуємо включити інтерактивні тестові завдання у структуру курсу англійської мови, зокрема в розділ, присвячений розвитку лексичної компетентності в читанні. Інтерактивні завдання можна використовувати на різних етапах навчання.

2. Створення різноманітних завдань: Розробники курсу можуть створювати різноманітні інтерактивні завдання, які охоплюють різні аспекти читання, такі як розуміння слова, словосполучення, речення і тексту в цілому. Різноманітність завдань сприятиме розвитку різних лексичних навичок.

3. Систематичне використання інтерактивних тестів: Рекомендуємо використовувати інтерактивні тести не лише для вхідного та вихідного контролю, але й упродовж всього навчання. Систематичне тестування дозволить студентам постійно вдосконалювати свої лексичні навички.

4. Задіяння студентів у розробці завдань: Залучення студентів до створення інтерактивних тестових завдань може бути корисним. Вони можуть пропонувати власні завдання, які вважають цікавими та корисними для розвитку лексичних навичок.

5. Постійна оцінка та зворотний зв'язок: Забезпечення постійної оцінки та зворотного зв'язку стосовно результатів тестів допоможе студентам відстежувати свій прогрес та зростати в англійській лексиці. Важливо надавати докладні коментарі щодо помилок та рекомендації щодо поліпшення.

6. Регулярне оновлення завдань: Мовна лексика постійно розвивається, тому рекомендуємо регулярно оновлювати інтерактивні завдання, щоб вони відображали актуальні тенденції в мові та суспільстві.

7. Підтримка викладачів: Важливо надавати викладачам підтримку та навчання щодо використання інтерактивних тестових завдань у навчанні. Вони можуть виступати в ролі модераторів та сприяти активному взаємодії студентів під час тестування (Юркевич, 2005).

Загальною метою цих рекомендацій є сприяння ефективному навчанню англійської мови, зокрема розвитку лексичних навичок в читанні, завдяки використанню інтерактивних тестових завдань. Розроблена методика доводить, що такий підхід може успішно сприяти збагаченню лексичного запасу студентів та покращенню їхньої мовної компетентності.

Висновки до другого розділу

Розділ 2 нашої роботи присвячений технології формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності в читанні з використанням автентичних професійно орієнтованих текстів. Основні висновки, які можна зробити на основі представленої інформації, такі:

1. Автентичні тексти як основа для професійно орієнтованої лексичної компетентності: Використання автентичних текстів у процесі навчання англійської мови дозволяє студентам більш якісно оволодіти професійною лексикою. Це реалістичні матеріали, які відображають специфіку мовленнєвого середовища та потреби майбутніх фахівців.

2. Підвищення мотивації та зацікавленості студентів: Робота з автентичними матеріалами сприяє залученню студентів, оскільки вони більше цікавляться реальними темами та завданнями, пов'язаними з їхніми майбутніми професіями.

3. Розвиток навичок критичного мислення: Читання автентичних текстів вимагає від студентів аналізу та критичного оцінювання інформації. Це сприяє розвитку їхніх навичок критичного мислення та обґрунтованого висловлювання власних думок.

4. Сприяння розвитку комунікативної компетентності: Використання автентичних текстів сприяє не лише збагаченню лексичного запасу, але і розвитку навичок з розуміння тексту в контексті, що є важливим для майбутніх фахівців.

5. Інтерактивні тестові завдання як ефективний інструмент контролю: Для визначення рівня сформованості лексичної компетентності в читанні, інтерактивні тестові завдання виявилися ефективним інструментом. Вони дозволяють оцінити рівень розуміння студентами професійних текстів.

6. Необхідність системного підходу: Для досягнення найкращих результатів, важливо впроваджувати автентичні тексти та інтерактивні

тестові завдання у системний план навчання, поєднуючи їх з іншими методиками та заняттями.

7. Застосування розробленої методики в навчанні: Результати дослідження свідчать про ефективність розробленої методики формування лексичної компетентності в читанні з використанням автентичних професійно орієнтованих текстів. Ця методика може бути використана в навчальних програмах для підготовки майбутніх фахівців.

Формування англійськомовної лексичної компетентності (ЛК) в читанні майбутніх вчителів англійської мови може бути успішно вдосконалене через використання інтерактивних тестових завдань, які впроваджуються на три етапи. Перший етап передбачає визначення початкового рівня англійськомовної ЛК у читанні через проведення вхідного тесту та введення нових лексичних одиниць.

На другому етапі, студенти другого курсу працюють над розвитком своїх лексичних навичок на різних рівнях, включаючи слова, словосполучення, речення та тексти. Вони також удосконалюють свої лексичні вміння, тренують пам'ять, розширюють її гнучкість та розвивають мовну та контекстуальну здогадку. Крім цього, вони здобувають професійні навички роботи з автентичними матеріалами.

На третьому етапі студенти другого курсу можуть об'єктивно оцінити свій рівень англійськомовної ЛК у читанні, виконуючи вихідний тест. Майбутні викладачі аналізують свої результати разом із викладачем та встановлюють нові цілі для подальшого розвитку своєї англійськомовної лексичної компетентності.

ВИСНОВКИ

На сучасному етапі розвитку методики навчання іноземних мов актуальною проблемою є формування англійськомовної лексичної компетентності (ЛК) у студентів. Запровадження сучасних технологій та методик стає необхідністю у цьому процесі. Вибір теми кваліфікаційної роботи, а саме формування ЛК у читанні за допомогою інтерактивних тестів, визначається актуальністю даної проблеми.

Аналізуючи теоретичні джерела та розробивши комплекс інтерактивних вправ для формування англійськомовної ЛК у читанні, ми приходимо до декількох важливих висновків. По-перше, англійськомовна ЛК є складною структурною складовою іншомовної компетентності, яка включає лексичні знання, навички та усвідомленість. По-друге, розуміння психолого-педагогічних аспектів формування ЛК, таких як пам'ять, увага, мислення та інші, є ключовим для ефективного навчання іноземній мові. По-третє, використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та відповідних методик грає важливу роль у формуванні англійськомовної ЛК.

Для успішного формування англійськомовної ЛК в читанні необхідно враховувати вибір текстів, їхню професійну спрямованість та відповідність рівню студентів. Важливо також звертати увагу на психологічні особливості та вік студентів. Ми розробили комплекс інтерактивних вправ, спрямованих на формування англійськомовної ЛК у читанні, і використовували їх для практичного навчання студентів другого курсу.

В результаті проведеного дослідження на тему «Методика формування у майбутніх учителів англійської мови професійно орієнтованої лексичної компетентності у процесі самостійної роботи» було досягнуто наступні висновки:

1. Вивчені структура, цілі та зміст формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу вказують на важливість врахування специфіки майбутньої

професійної діяльності вчителів англійської мови при розробці методичного підходу.

2. Дослідження психолого-педагогічних передумов формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу вказує на важливість мотивації, самостійності та підтримки з боку викладачів для досягнення успіху в цьому процесі.

3. Аналіз автентичних професійно орієнтованих текстів як засобу формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу підкреслює необхідність використання реалістичних матеріалів, які відображають сучасні вимоги та потреби професійної галузі.

4. Розроблений комплекс вправ для формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні з використанням автентичних текстів у процесі самостійної роботи становить ефективний інструмент для підвищення рівня мовної компетентності студентів.

5. Проведене пробне навчання підтвердило ефективність розробленого комплексу вправ у формуванні англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у читанні студентів 2-го курсу. Учасники навчання показали покращення в розумінні та використанні лексичного матеріалу у професійному контексті.

Отже, наукове дослідження підтвердило ефективність методичного підходу до формування англійськомовної професійно орієнтованої лексичної компетентності у майбутніх вчителів англійської мови в ході самостійної роботи, включаючи використання автентичних текстів та комплексу вправ. Це дослідження може бути корисним для практикуючих викладачів та методистів у галузі навчання англійської мови з акцентом на професійну компетентність.

1. Важливість професійно орієнтованої лексичної компетентності: У сучасних умовах інтенсифікації освітнього процесу важливість професійно орієнтованої лексичної компетентності для

майбутніх вчителів англійської мови зростає. Вона стає ключовим компонентом ефективної педагогічної діяльності.

2. Роль самостійної роботи: Самостійна робота відіграє вирішальну роль у формуванні та розвитку професійно орієнтованої лексичної компетентності. Через систематичне вивчення спеціалізованої лексики майбутній вчитель отримує можливість глибше розуміти та ефективніше викладати предмет.

3. Методичний підхід: Впровадження сучасних методичних підходів до самостійної роботи дозволяє студентам активно розвивати лексичні навички, зокрема через використання інтерактивних вправ, онлайн-ресурсів та спеціалізованих додатків.

4. Забезпечення контексту: Для ефективного розвитку професійної лексичної компетентності необхідно забезпечити студентам можливість вивчення лексики в контексті, що відображає реальні педагогічні ситуації та виклики.

5. Інтеграція з іншими аспектами навчання: Розвиток лексичної компетентності має відбуватися в інтеграції з розвитком граматичних, фонетичних та інших мовних навичок, що забезпечить гармонійний професійний розвиток майбутнього вчителя.

6. Самооцінка та рефлексія: Важливим компонентом методичного підходу є стимулювання студентів до самооцінки та рефлексії щодо своїх досягнень у вивченні професійної лексики.

7. Адаптація до змін: У контексті постійно змінюваних освітніх тенденцій та вимог до педагогічних кадрів важливою є гнучкість у підходах до розвитку професійної лексичної компетентності, адаптація до нових умов та потреб студентів.

У підсумку, розвиток професійно орієнтованої лексичної компетентності у майбутніх вчителів англійської мови вимагає системного та інтегрованого підходу, з орієнтацією на самостійну роботу студента, використанням сучасних методик та технологій навчання.

Висновки нашого дослідження підтверджують ефективність використання інтерактивних тестових завдань для формування рецептивної англійськомовної ЛК. Результати дослідження підкреслюють важливість цього підходу у сучасному навчанні іноземних мов.

РЕЗЮМЕ

У даній науковій роботі основний акцент робиться на проблемі формування англійськомовної лексичної компетентності (ЛК) у майбутніх учителів англійської мови шляхом використання інтерактивних тестових завдань під час занять з англійської мови (АМ). Дослідження виявило, що ефективним способом формування англійськомовної ЛК є використання інтерактивних тестових завдань під час занять з англійської мови.

Англомовна лексична компетентність визначається як здатність розпізнавати лексичні одиниці (ЛО), розуміти їх на різних рівнях – від окремих слів і словосполучень до складних речень та текстів. Ця компетентність включає в себе лексичні знання, лексичні навички та лексичну усвідомленість.

Інтерактивні тести в даному контексті представляють собою специфічну систему завдань, які використовуються з використанням онлайн технологій. Вони є інструментом оцінювання знань, умінь і навичок студентів та дозволяють проводити індивідуальний контроль навчання кожного студента, а також активно впливати на навчально-виховний процес.

Дослідницька робота визначила особливості, зміст та цілі формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні за допомогою інтерактивних тестових завдань. Було розроблено підсистему вправ для майбутніх вчителів англійської мови та модель формування англійськомовної лексичної компетентності у читанні через використання інтерактивних тестових завдань.

Процес пробного навчання підтвердив ефективність запропонованої методики. У результаті дослідження були сформульовані методичні рекомендації для вчителів англійської мови, які базуються на теоретичних дослідженнях та практичних результатах.

Ключові слова: майбутні вчителі англійської мови, англомовна лексична компетентність, лексичні знання, лексичні навички, лексична усвідомленість, інтерактивні тестові завдання, підсистема вправ, модель, методика, пробне навчання.

SUMMARY

This research focuses on the issue of developing English lexical competence (LC) in future English language teachers through the use of interactive test tasks during English language classes. The study has revealed that an effective method for developing English LC is the use of interactive test tasks during language classes.

English lexical competence is defined as the ability to recognize lexical units (LU), understand them at different levels, from individual words and phrases to complex sentences and texts. This competence includes lexical knowledge, lexical skills, and lexical awareness.

Interactive tests in this context represent a specific system of tasks that are used with online technology. They serve as a tool for assessing students' knowledge, skills, and abilities, allowing for individual monitoring of each student's learning and actively influencing the educational process.

The research has identified the characteristics, content, and goals of developing English lexical competence in reading using interactive test tasks. A subsystem of exercises has been developed for future English language teachers, along with a model for developing English lexical competence in reading through the use of interactive test tasks.

The process of trial teaching has confirmed the effectiveness of the proposed methodology. As a result of the study, methodological recommendations have been formulated for English language teachers based on theoretical research and practical results.

Keywords: future English language teachers, English lexical competence, lexical knowledge, lexical skills, lexical awareness, interactive test tasks, subsystem of exercises, model, methodology, trial teaching.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Бачинська, І. А. (2015). Формування англійськомовної лінгвосоціокультурної компетентності учнів старшої школи [Дисертація кандидата педагогічних наук, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка].

Бикова, І. П. (1999). Методика планування експерименту як компонент професійної підготовки студента мовного вузу. Актуальні проблеми викладання іноземних мов у вищій школі, 1, 3–6.

Білоус, С. В. (2017). Навчання майбутніх філологів англійського усного монологічного персуазивного мовлення [Дисертація кандидата педагогічних наук, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка].

Бірецька, Л. С. (2014). Організація експериментальної перевірки ефективності методики формування англійськомовної лексичної компетентності майбутніх лікарів у процесі професійно орієнтованого читання. Теоретичні питання культури, освіти та виховання, 50, 110–116.

Боднар, С. В. (2014). Когнітивний підхід до формування англійськомовної лексичної компетентності студентів економічних спеціальностей. Наука і освіта, 10, 34–38.

Бондар, Л. В. (2011). Методика навчання французького професійно спрямованого монологічного мовлення студентів технічних спеціальностей з урахуванням їх навчальних стилів [Дисертація кандидата педагогічних наук, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»].

Вдовіна, Т. О. (2000). Психолінгвістичні передумови навчання читання художньої літератури у вищій мовній школі. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Сер.: «Педагогіка та психологія», 3, 175–178.

Вдовіна, Т. О. (2002). Методика навчання майбутніх учителів іноземної мови читання англійських художніх текстів [Дисертація кандидата педагогічних наук, Київський національний лінгвістичний університет].

Дроздова, І. П. (2009). Стратегії оволодіння мовою як запорука успішного навчання професійного мовлення. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 1, 186–193.

Заболотна, М. І. (2015). Методика навчання аудіювання англomовних публіцистичних текстів старшокласників в умовах профільного навчання [Дисертація кандидата педагогічних наук, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка].

Задорожна, І. П. (2013). Структура та зміст навчально-стратегічної компетентності майбутніх учителів англійської мови. Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки, (22), 125–133.

КНЛУ. (2015). Робоча програма з першої іноземної мови (англійської) для студентів за напрямом підготовки 6.020303 Філологія (переклад (англійська)).

Коваленко, А. Б. (2000). Психологія розуміння творчих задач [Дисертація доктора психологічних наук, Київський національний університет ім. Тараса Шевченка].

Кравченко, А. О. (2019). Диференційоване навчання іноземних мов: стан дослідженості. У Сучасні тенденції розвитку філології та лінгвістики. Науковопрактична конференція (С. 53–55). Видавництво «Молодий вчений».

Майєр, Н. В. (2010). Критерії відбору навчального матеріалу для самостійного оволодіння франкомовним діловим писемним спілкуванням майбутніми документознавцями. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/Vknlu/Ptp/2010_17/Mayer.pdf

Майєр, Н. В. (2011). Модель організації навчального процесу для самостійного оволодіння франкомовним діловим писемним спілкуванням майбутніми документознавцями з використанням дистанційних технологій. Освіта регіону: політологія, психологія, комунікації, (5). <http://social-science.com.ua/article/696>

Мартінова, Р. Ю. (2004). Цілісна загальнодидактична модель змісту навчання іноземних мов. Вища школа. Мартінова, Р. Ю., & Маслова, А. В.

(2014). Лінгводидактична модель навчання англійського наукового писемного мовлення магістрів. Науковий огляд, 5(4).
<http://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/215>

Мисечко, О. Є. (2004). Поняття стратегічної компетентності у змісті сучасної професійної підготовки вчителя іноземної мови у ВНЗ. Вісник Житомир. держ. ун-ту імені Івана Франка, (19), 174-178.

Навчальні програми для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. (б.д.). Міністерство освіти і науки України.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Ніколаєва, С. Ю. (ред.). (2002). Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Ленвіт. Н

іколаєва, С. Ю. (ред.). (2013). Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. Ленвіт.

Патієвич, О. В. (2015). Методика навчання стилістичної унормованості наукового писемного англійського мовлення майбутніх фізиків в умовах магістратури [Дисертація кандидата педагогічних наук, Київський національний університет імені Тараса Шевченка].

Пащук, В. С. (2002). Навчання студентів мовних спеціальностей усного англійського монологічного мовлення з використанням автентичних художніх фільмів [Дисертація кандидата педагогічних наук, Київський національний лінгвістичний університет].

Писанко, М. Л. (2008). Формування англійськомовної соціокультурної компетентності у студентів мовних спеціальностей на базі німецької мови як першої іноземної [Дисертація кандидата педагогічних наук, Київський національний лінгвістичний університет].

Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. (б.д.). Законодавство України.
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>

Психологія: підручник (1999). Під редакцією Ю. Л. Трофімова. Либідь.
Рада з питань співпраці в галузі культури. (2003). Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Ленвіт.

Радецька, С. В. (2004). Методика навчання майбутніх економістів професійно спрямованого читання англійською мовою з використанням комп'ютера [Дисертація кандидата педагогічних наук, Київський національний лінгвістичний університет].

Робоча програма з іноземної мови (англійської) для студентів спеціальності «Східні мови» (2017). Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика навчання іноземних мов і культур: етапи становлення і розвитку». (2022). Київський національний лінгвістичний університет.

https://aspirantura.knlu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/09/%D0%94%D0%92%D0%92%D0%90-2.2-%D0%A0%D0%9F_%D0%9C%D0%9D%D0%86%D0%9C-%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BF%D0%B8-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%96-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83_22-23.pdf

Склярєнко, О. В. (1999). Сучасні вимоги до вправ для формування лексичної компетентності. Іноземні мови, 3, 3–7.

Смоліна, С. В. (2010). Методика формування іншомовної лексичної компетентності. Іноземні мови, 4, 16–23.

Соломко, З. К. (2013). Комп'ютерні вправи для формування та вдосконалення німецькомовної рецептивної лексичної компетентності майбутніх юристів у процесі самостійної роботи. Іноземні мови, 2, 35–42.

Сяська, Н. В. (2013). Ефективність формування англійськомовної лексичної компетентності у майбутніх учителів засобами автентичних поетичних текстів.

Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія, 39(4), 259–264.

Шовковий, В. М. (2018). Теоретичні засади інтегративно-диференційованого формування латинськомовної лінгвістичної компетентності у майбутніх філологів: монографія.

Шостак, І. І. (2015). Формування у майбутніх фінансистів англійськомовної лексичної компетентності у процесі читання професійно-орієнтованих текстів [Дисертація кандидата педагогічних наук.

Юркевич, О. М. (2005). Герменевтика культурної форми розуміння [Автореферат дисертації доктора філософських наук, Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна].

Adams, R. (2011, September 14). Michele Bachmann, the HPV vaccine and the Republican landscape. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/richard-adamsblog/2011/sep/14/michele-bachmann-republicans-hpv-vaccine>

Akos, P., Cockman, C. R., & Strickland, C. A. (2007). Differentiating Classroom Guidance. Professional School Counseling, 10, 455–463.

Allan, S. D., & Tomlinson, C. A. (2000). Leadership for Differentiating Schools & Classrooms. Association for Supervision and Curriculum Development.

Amy, S. (2011, September 1). The Jellyfish Friend. Practical Free Spirit. <https://practicalfreespirit.com/2011/09/01/the-jellyfish-friend>

Anderson, K. M. (2007). Tips for teaching: Differentiating instruction to include all students. Preventing School Failure, 51, 49–54.

Anthony, A. (2019, March 17). How diet became the latest front in the culture wars. The Guardian. <https://www.theguardian.com/environment/2019/mar/17/how-diet-latest-frontculture-wars-eat-less-meat-lancet>

Apel, K.-O. (1979). The common presuppositions of hermeneutics and ethics: Types of rationality beyond science and technology. In Perspectives in metascience (pp. 39–55). Geteborg.

Armitage, C., McNeill, D., & Mallapaty, S. (2019). Japan's global connectors. Nature. <https://www.nature.com/articles/d41586-019-00831-5>

Bacon, J. (2016, June 23). Big blow to Freddie Gray case: Van driver acquitted. USA Today. <https://www.usatoday.com/story/news/nation/2016/06/23/baltimore-braces-keypolice-verdict-protests-today/86278414/>

Brown, A. (1993). The role of test-taker feedback in the test development process: 237 test-takers' reactions to a tape-mediated test of proficiency in spoken Japanese. *Language Testing*, 10(3), 277–301.

Funk H., Kühn C., Spaniel-Weise D., & Wicke R.E. (2018). Dll 4 Aufgaben, Übungen, Interaktion. Klett Langescheidt.

Gardner, H. E. (1983). *Frames of mind: the theory of multiple intelligences*. Basic Books.

Harmer, J. (1991). *The practice of English language teaching: new edition*. Longman.

Jackson, R. (2008). *The Differentiation Workbook: A step-by-step guide to planning lessons that ensure all your students meet or exceed the standards*.

Kaufmann, S., Zehnder, E., & Vanderheiden E. (2018). *Fortbildung für Kursleitende Deutsch als Zweitsprache. Band 2, Didaktik und Methodik*. Max Hueber Verlag. Kravchenko, A. (n.d.). *Differentiated English Vocabulary for Future Philologists*. Sites Google. <https://sites.google.com/view/differentiated-english-vocab>

Meara, P. (2009). Connected Words. Word associations and second language vocabulary acquisition. *Language Learning & Language Teaching*.

Morrow, K. (1977). Authentic Texts in ESP. In S. Holden (Ed.), *English for specific purposes* (pp. 13–17).

Modern English Publications. Negle, S. J., & Sanders, S. L. (1986). Comprehension Theory and Second Language Pedagogy. *TESOL Quarterly*, 20(1), 9–26.

Nunan, D. (1989). *Designing tasks for the communicative classroom*. Cambridge University Press.

Pashler, H., McDaniel, M., Rohrer, D., & Bjork, R. A. (2008). Learning Styles: Concepts and Evidence. *Psychological Science in the Public Interest*, 9, 106–116.

Pribram, K. (1972). *Languages of the Brain. Experimental Paradoxes and Principles of Neuropsychology*.

Prentice Hall. Theisen, T. (2002). Differentiated Instruction in the Foreign Language Classroom: Meeting the Diverse Needs of All Learners. LOTE CED Communiqué. <https://www.sedl.org/loteced/communique/n06.pdf>

Tomlinson, C. A. (1999). The differentiated classroom: Responding to the needs of all learners (2nd ed.). Association for Supervision and Curriculum Development.